

GLASILO
POŽEŠKE BISKUPIJE

Zajedništvo

POŽEGA, VELJAČA 2015. ■ GODIŠTE IX. ■ BROJ 51 ■ ISSN 1846-4076

2

BISKUPOVA
KORIZMENA PORUKA

4

DOGAĐAJNICA

Proslavljen spomendan
bl. Alojzija Stepinca
u Požeškoj biskupiji

Dan posvećenog života
u Požegi

Formacijski susret
djelatnika katoličkih
škola

Blagdan Gospe Lurdske
u požeškoj Katedrali

16

UZ GODINU
POSVEĆENOG ŽIVOTA

Milosrdne sestre
Svetoga Križa u Lipiku

19

IZ NAŠEG CARITASA

Korizmeni dar u
Godini sv. Terezije Avilske

22

GOSPODARSTVO

Pekarski obrt obitelji
Kajzogaj u Kutjevu

23

ŽUPNI SLIKOPIS

Župa Sv. Petra
Apostola u Čađavici

27

KRŠTENJA

Korizma u Godini sv. Terezije Avilske

Želim vam korizmu punu novih plemenitih koraka koji će učiniti da se sve vaše poteškoće i trenutno društveno stanje u Hrvatskoj liši mraka i osvijetli Božjim smislim.

(iz biskupove Korizmene poruke)

»Samo je Bog dostań«

*Časna braća svećenici i đakoni,
poštovani redovnici i redovnice,
vjeroučitelji i bogoslovi,
kršćanska braća i sestre!*

Slavimo korizmu u Godini sv. Terezije Avlske, zaštitnice požeške Katedrale o 500. obljetnici njezina rođenja pod geslom – „Samo je Bog dostatan“. Mogao bi netko posumnjati da svetica iz daleke Španjolske koja je živjela prije pola tisućljeća može imati određeno značenje za današnjega čovjeka, napose za nas u Hrvatskoj. No, dovoljno je svratiti pozornost na neke odrednice njezina života pa da se otkrije kako je Terezija prava osoba s kojom se upravo danas isplati zapodjeti razgovor o našemu vlastitu putu, o cilju koji želimo dostići i smislu koji nam valja postići. Svoju duboku životnu mudrost Terezija je sažela u nekoliko stihova trajne vrijednosti, pronađenih na jednome listiću papira koji je držala u svome Časoslovu: »Ništa nestraši, / ništa neuznemiruje. / Sve prolazi. / Samo Bog ostaje isti. / Tko je strpljiv, sve postiže. / Tko ima Boga, ima sve. / Samo je Bog dostatan«. Ona nam jednostavno i snažno svjedoči trajnu istinu svih vremena da je čovjekovo središte Bog i da je središte Božje čovjek.

Naše vrijeme slično je Terezijinu vremenu. Duboko osjećamo da se danas u globalizacijskim procesima mijenja određeni okvir ostvarivanja ljudskoga postojanja i smisla, pojavljuje se novo poimanje čovjeka, braka i obitelji, dosadašnje vrijednosti gube na značenju i postavlja se pitanje dokle možemo stići tim novim putem koji još nije konačno trasiran. Uvjeren sam da i za ovu našu situaciju vrijedi odgovor sv. Terezije: „Samo je Bog dostatan!«

Osluškivanje istine srca

1 Terezija je živjela u vrijeme burnih promjena, novih misaonih nastojanja, kulturoloških procesa kasnije nazvanih humanizmom i renesansom, povezanih s novim shvaćanjem čovjeka i svijeta. Doba je to otkrića Amerike i drugih svjetova, što je pokrenulo mnoge ljude na putovanja, na nove inicijative i na spremnost za avanturu. Živahna duha, i sama je na svoj način željela biti novim čovjekom, biti dionicom novoga svijeta, spremnom za izvanredne pot hvate, za nova iskustva. Sve to u nje nije ostalo tek pokušajem površna maštanja i lakovislena odlučivanja. Prolazilo je duboko njezinim srcem u kojem je osluškivala istinu o sebi koju može ostvariti s Bogom u svojemu nultarnjem biću, istinu koja je snažnija od one o kojoj su svjedočili dionici otkrića novih svjetova, povratnici s dalekih putovanja. Otkrila je Terezija da naše srce nije izmijereno izvanjskim mjerilima pa se ne može zadovoljiti putovanjima u nove svjetove, ni avanturama i bogatstvom koja ona donose. Otkrila je temeljnu i nepromjenljivu vrijednost za svako vrijeme i za svaku ljudsku situaciju, Boga kao jedino dostańnu stvarnost našemu srcu te shvatila kako mu treba omogućiti da se u njem nađe u punini. Uvjerila se da duša može dohvati Boga koji stanuje u njezinu središtu i da se ta mogućnost ostvaruje u molitvi, trajnom razgovoru s Bogom, prijateljevanju, životu u zajedništvu s njime. On nije neki daleki nejasni Bog, nego onaj koji ima lice i ime, Isus Krist raspeti i uskrsli, čije je presvetovo čovještvo vidljiva „slika Boga nevidljivoga“ (Kol 1,15), kojega voli u Crkvi kao njegovu Tijelu, i za njega živi posverašnjim predanjem. Terezija je tako u novim povijesnim prilikama potvrdila ono što je tisućljeće prije nje sv. Augustin otkrio u svojim traganjima za smislom: »Za sebe si nas stvorio, Bože. Nemirno je naše srce dok se ne smiri u tebi!« »Samo je Bog dostań«, to je istina kojoj se Terezija posve predala, istina prema kojoj je usmjerila cijeli svoj život, put na kojem je obnovila sebe i Crkvu, pomogla mnogima da se ne izgube na krivim putovima traganja za smislom. Hodeći tim duhovnim putem pred smrt je rekla svojoj najbližoj suradnici Ani od sv. Bartola: »Vrijeme je da krenemo«. Slično je sv. Ivan Pavao II., utemeljitelj naše Biskupije, prikovan za invalidska kolica, gotovo oduzeta govora pisao: »Ustanite, hajdimo!«. Oni koji su s Bogom putovali cijeloga života, u smrti ustaju i hode u vječnost.

Novi hrvatski koraci s Bogom

2 Naše vrijeme slično je Terezijinu vremenu. Duboko osjećamo da se danas u globalizacijskim procesima mijenja određeni okvir ostvarivanja ljudskoga postojanja i smisla, pojavljuje se novo poimanje čovjeka, braka i obitelji, dosadašnje vrijednosti gube na značenju i postavlja se pitanje dokle možemo stići tim novim putem koji još nije konačno trasiran. Uvjeren sam da i za ovu našu situaciju vrijedi odgovor sv. Terezije: »Samo je Bog dostań!« Ni jedan model ostvarivanja ljudskoga života koji ne računa da je čovjek po srcu određen za Boga i da bez njega ne može biti sretan – nije realan. Stoga će najbolje za sebe i za hrvatsko društvo učiniti onaj tko, prema Terezijinim mjerilima, ove korizme odluči napraviti nove korake s Bogom, pročistiti se i učvrstiti na njegovu putu.

Obraćenje – šansa nedovršenoga čovjeka

3 Među prvim polazištim za svoj životni put s Bogom, Terezija je na pameti imala izazovnu činjenicu da je čovjek nedovršeno biće, otvoreni projekt te da ni u jednemu trenutku za sebe ne može reći – dovoljno sam čovjek. Mi živimo iskustvo čovjeka u trajnoj čežnji za drugaćijim, u iščekivanju novoga i konačnoga! Radi toga ni jedno naše stanje ni situacija ne trebaju nas plasti, oni su prolazni, a mi smo na putu. Onoliko koliko imamo Boga u ovome trenutku, toliko već početno živimo stvarnost svoje konačnosti i punine. Na toj pozadini u Terezijinu životu sasvim konkretno značenje imao je Isusov poziv: »Obratite se i vjerujte evangelju!« (Mk 1,15). Taj poziv trajno nas podsjeća da postoje mogućnosti drugaćijega, punijega, istinskog i smislenijega ostvarivanja čovjeka, da se trebamo odvaziti i prihvati ih, odvratiti se od vlastite samodostatnosti, posve se okrenuti Bogu te osnaženi njegovom milošću nastojati živjeti u skladu s njegovim poimanjem čovjeka. Trebamo ući u svijet njegovih mogućnosti, oslobođiti se zarobljenosti vlastitim slikama o sebi i trebamo prihvati njegovu sliku nas samih po njegovoj stvarateljskoj zamisli (usp. Post 1, 27). Obraćenje se ne može svesti na pokornički čin, na emociju žaljenja osobnih grijeha, niti na psihanalitičke pokušaje sublimacije vlastite savjesti. Obraćenje nije pragmatički poziv protiv nepravde, legalizma ili nečega sličnog. Obraćenje je nastojanje oko integralnog čovjeka, nje-

gova mentaliteta i djelovanja koje treba biti u skladu s Bogom koji ga poziva da se odvrti od vlastita ropstva i slijedi put istinske slobode. To je sinteza cijelokupna kršćanskoga iskustva koje je Terezija svojim naporima postigla uz pomoć Božju. Upravo se iz obraćenja rada novi svijet koji je za nju bio daleko više nego li otkriće Amerike, jer se po obraćenju događaju novi odnosi između Boga i čovjeka, čovjeka i njegova bližnjega, čovjeka i svemira. Obraćenje znači našu vlastitu radikalnu promjenu, kako bismo postigli prave dimenzije Kristova života darovana u sakramantu svetoga krštenja.

No, tko je poput sv. Terezije iskreno nastojao oko vlastita obraćenja, iskusio je da se ono trajno ostvaruje uz napastovanje Zloga. Napastovanje je stvarnost našega ljudskog stanja koje je proživio i sam Krist, kako nam prikazuje evanđelje prve korizmene nedjelje. Ono je polje na koje smo

smješteni i na kojem se može roditi naš jasan i odlučan »da« Bogu u Isusu Kristu, ali i bijeda našega odbijanja Boga.

Sa sv. Terezijom na korizmenom putu

4 Draga braćo i sestre! Svetica iz Avile snažno nas podsjeća da se u svako doba trebamo vraćati razlozima srca u kojima progovara Bog te nas potiče da se pod geslom »Samo je Bog dostatan«, odvažimo s njome ove korizme odlučno se opredijeliti za život s Bogom. U tome vam od pomoći žele biti kateheze nadahnute iskustvom sv. Terezije Avilske koje će se svakoga petka, povezano s pobožnošću križnoga puta, održavati u svim našim župama. Dok se po razmišljanju Božje riječi, po postu i molitvi budete ovih svetih dana ispunjali Božjom blizinom, rast će u vama osjećaj za bližnjega, napose za onoga u nevolji, osamljenoga, ostarjelog, bolesnoga ili siromašnoga.

Posvetite toj našoj »najmanjoj braći« (usp. Mt 25,40) dio svojega vremena, pažnje i srca, odvojite za najpotrebnije i svoj novčani prilog petkom koji prikupljamo pod geslom »Podijelimo kruh s gladnjima«. Iskusit ćete duhovno bogatstvo od kojeg se živi više nego o kruhu, kako je Isus protumačio Napasniku u pustinji (usp. Mt 4,4). Želim vam korizmu punu novih plemenitih koračaka koji će učiniti da se sve vaše poteškoće i trenutno društveno stanje u Hrvatskoj liši mraka i osvijetli Božjim smislim. Sve vas nosim u molitvama i od srca pozdravljam – vaš biskup

Požega, 14. veljače 2015.

Korizmene kateheze u Godini sv. Terezije Avilske

Za ovogodišnju korizmu u Godini sv. Terezije Avilske tiskane su prigodne kateheze i dostavljene svim župnim uredima. U uvodnoj riječi biskup Antun ističe da su tekstove kateheze izradile časne sestre karmeličanke iz Brezovice pod vodstvom s. Ilijane Terezije Cvetnić uz blagoslov časne majke s. Viktorije Terezije Štufi. Biskup potiče svećenike, vjeroučitelje i članove župnih pastoralnih vijeća da spomenutu građu u korizmi rado proučavaju, o njoj meditiraju, usvajaju je i nadasve postrate molitvom, kako bi je uvjerljivo mogli prenijeti i posvjedočiti drugima.

Biskup je potaknuo vjernike da u korizmi pokažu i svoju osjetljivost prema potrebitima te na taj način očituju pravo značenje posta.

Program predviđa da se svakog korizmenog petka u svakoj župi tijekom popodnevnih sati ili navečer organizira pobožnost križnoga puta i to – ako je moguće – nevezano za svetu misu, koju bi valjalo slaviti u jutarnjim satima. Nakon pobožnosti započet će kateheza pjevanjem pjesme sv. Tereziji *U ovaj dan*, potom će svećenik, vjeroučitelj ili netko od župnih pastoralnih vijećnika protumačiti nazočnima smisao i cilj korizmenih kateheza, pročitati predloženi ulomak iz Evandelja, te uvodno postaviti nekoliko pitanja kako bi potaknuo sudionike na razmišljanje i otvorenost za sadržaje kateheze, koje će potom netko od navedenih voditelja izložiti na pristupačan i živ način. Potrebno je omogućiti prisutnima da u njima odjekne kateheza, među ostalim i tako da im se na kraju ponovi

najvažnije sadržajne naglaske, omogući postaviti pitanja ili iznijeti svjedočenja te potaknije na snažnija opredjeljenja života po vjeri. KATEHEZA ĆE ZAVRŠITI MOLITVOM SV. TEREZIJI AVILSKOJ I PJEVANIM POKLIKOM „Samo je Bog dostatan“.

Biskup je potaknuo vjernike da u korizmi pokažu i svoju osjetljivost prema potrebitima te na taj način očituju pravo značenje posta.

Pored toga, treba i ovom prigodom istaknuti središnju ulogu korizmenih nedjelja za naš obraćenički hod prema Uskrsu. Valjala ih povezivati s katehezama petkom i to tako da na početku svake nedjeljne svete mise netko od vjeroučitelja, članova župnih pastoralnih vijeća ili lektora za ispit savjesti postavi određena pitanja, koja su otisnuta u knjižici te da na svršetku slavlja podsjeti na kateheze petkom i predloži ono što je potrebno tijekom tjedna konkretno vježbati u nastojanju oko ostvarivanja evandeoskih vrijednosti. Lektori i drugi članovi biblijske skupine na svojim susretima priprevaju za nedjeljna slavlja trudit će se povezivati „Lectio divina“ (koju mogu pronaći na web-stranici Požeške biskupije www.pozeskabiskupija.hr) sa sadržajima pojedine kateheze petkom, naznačene u knjižici.

Svi vjernici pozvani su produbiti sadržaje kateheza osobnim razmišljanjem i molitvom u svojim domovima, pri čemu će im poslužiti tekstovi „Duhovne misli“ za svaku nedjelju, tiskani u našem biskupijskom glasilu „Zajedništvo“.

Požega je uključena u „Put svjetla“ koji je na svetkovinu sv. Terezije Avilske, minuloga 15. listopada krenuo iz Avile s relikvijom Terezijina stopala i štapom, koji nas podsjećaju na cilj koji je svetica postigla hodeći putem Isusa Krista, Svjetla svijeta i pobjednika nad smrću. Spomenuta relikvija stiće u požešku Katedralu, 17. ožujka

ove godine i ostati preko noći da bi sutradan nakon jutarnje svete mise krenule dalje. Požeški mladi organizirat će navedene noći bdijenje koje će biti jedna od jakih duhovnih točaka ove korizme na koju su pozvani sudjelovati svi kojima je to moguće.

Molitva sv. Tereziji Avolskoj

Sweta Terezijo od Isusa,
zaštitnice požeške Katedrale,
tebe je Bog obasuo posebnim milostima.

U velikim poteškoćama života
darovao ti je iskustvo svoje blizine
i jasnoću da je našem nemirnom srcu
samo on dostatan.

Pomozi da i nama Bog bude blizu
u životnim nevoljama,
te tražimo samo njega,
i tako postignemo istinsku sreću
sada i u vječnosti.

Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Sa-mo je Bog do - sta - tan.

Sa-mo je Bog do - sta - tan.

SPOMENDAN BL. ALOJZIJA STEPINCA, DRUGOG ZAŠTITNIKA POŽEŠKE BISKUPIJE

Naš blaženik bio je Božji odvjetnik na zemlji

Na 55. obljetnicu mučeničke smrti bl. Alojzija Stepinca, drugog zaštitnika Požeške biskupije, 10. veljače u drevnoj crkvi sv. Lovre svečano euharistijsko slavlje u zajedništvu s dijecezanskim biskupom Antunom Škvorčevićem, svećenicima, redovnicima i redovnicama te brojnim vjernim pukom, predvodio je pomoći banalučki biskup Marko Semren.

Pozdravljajući prisutne biskup Škvorčević izrazio je radost zbog zajedništva vjere i molitve na blagdan bl. Alojzija Stepinca u koje se uključio i biskup Semren iz Banjaluke. Istaknuo je da on svojom prisutnošću u Požegi svjedoči pripadnost istome narodu s jedne i druge obale Save te zajedništu iste Katoličke Crkve podsjetivši da dijelimo iste povijesne i sadašnje nevolje, a da je svemu tome snažan znak i poveznica bl. Alojzije Stepinac, žrtva vjernosti Bogu, Crkvi i Papi.

Rekao je kako je ovo molitveno zajedništvo svojevrsna prethodnica onoga koje će ostvariti papa Franjo svojim dolaskom u Sarajevo 6. lipnja ove godine. Potom je pozdravio svećenike na čelu s članovima Stolnog kaptola, đakone, sestre redovnice, brojne vjernike te učenike Katoličke osnovne škole u Požegi.

Kristova ljubav

Uvodeći u euharistijsko slavlje, biskup Semren podsjetio je na činjenicu kako je vjernike u crkvi sv. Lovre "okupila Božja ljubav, Božja dobrota te Božje milosrđe koje se očitovalo preko Kristova mučenika Alojzija Stepinca. On nas poziva da otkrijemo da je Krist, odsjaj lica Boga Oca, propovijedanje Božje ljubavi, a analogno tome, mučenici su pripovijedanje Kristove ljubavi ispričano vlastitim životom i svjedočenjem evandeoskog življenja, stoga i za nas posreduju kako bismo i mi živjeli kršćanskim - Kristovim životom."

Tumačeći naviještena svetopisamska čitanja, biskup Semren je u homiliji progovorio o naravi Crkve i njezina poslanja te ulozi mučenika: "Koga Crkva treba ponuditi svijetu? Odgovor na ovo pitanje daje nam naš zaštitnik - uskrslog Isusa Krista. On je velika ponuda Crkve svijetu i svakom čovjeku. Raspeti koji je uskrsli podsjeća nas da ljubav prema bližnjemu, prema svakom Božjem stvorenju i prema Bogu nosi oblik kriza u ovom svijetu nasilja. Kriz (patnja) i uskrsnuće (proslava) u kršćanstvu su nerastattljivi. Pozivam vas da posvjestimo kako cilj slavljenja mučenika - svjedoka vjere jest predložiti ih kao uzor jer njihove ljudske i duhovne crte, njihove riječi i način življena čine poruku upućenu današnjem čovjeku. Poruka je to o strahoti zla i vrijednosti dobra; o potrebi borbe protiv zla i izgradnji dobra. Žrtve zla - mučenici najveća su njegova osuda, a ujedno su poziv i zahtjev za njegovo nadavljanje i stvaranje dobra u čovjeku, društvu i svijetu." Biskup Semren osvrnuo se i na evandeoski navještaj o blaženstvima govoreći kako je njima Isus "izokrenuo svaku ljudsku logiku učeći nas što je istinska srća koju svijet nakon dvije tisuće godina još ne uspijeva shvatiti, mijesajući je s bezvrijednim i kratkotrajnim zavodljivostima. Blaženstvima Krist grli čitavo čovještvo, sve nas grješnike. Kraljevstvo Božje nije samo obećanje, nego je naše saznanje da smo istinski ljudi. Tko su siromašni duhom ako ne oni koji nemajući ništa nisu uništeni od bogatstva, časti, moći i stoga mogu rasti sve dok se ne nađu u Bogu." Pojasnio je kako blaženstva pretpostavljaju odricanje, odvajanje od određenog tipa mentaliteta, običaja i logike. "Blaženstva ne dolaze iz čovjekova iskustva. Nisu plod čovjekova istraživanja. Ona su dar Božji. Predstavljaju mogućnost ponuđenu od samoga Boga. Čine njegovu tajnu, tajnu Božjeg blaženstva. Bez sumnje, svi ljudi traže blaženstvo i sreću."

Blago vama...

Biskup Semren potom je rekao kako je baš bl. Alojzije Stepinac jedan od onih koji su razumjeli i prihvatali govor blaženstava. "On nas vodi Kristu i uprisutnjuje njegovu poruku blaženstava, a Krist nam omogućava da

vidimo dubinu srca, prave korijene ovoga života. Blago vama kad vas zamrze ljudi i kad vas izopće i pogrde. Naš blaženik, živio je upravo tu odbačenost iz ljudske slave, živio je osamljenost, patnju, različita zlostavljanja... Unatoč tome, bio je čovjek savjesti prosvijetljene Kristovom riječju i oblikovane Njegovom istinom. Putem te savjesti njegov je hod dostigao istinu i hrabrost, a to je put pravoga života. Zbog te kršćanske savjesti suprotstavio se totalitarizmima; u vrijeme nacističke diktature postao je branitelj Židova, pravoslavaca i svih proganjениh, zatim je u vremenu komunizma postao odvjetnikom svojih vjernika, svojih svećenika proganjениh i ubijanih. Postao je, nadasve, odvjetnik Božji na ovoj zemlji jer je branio pravo čovjeka da živi s Bogom, branio je Božji prostor na ovoj Zemlji." Naglašavajući važnost mučenika, poput bl. Alojzija, za njegov narod, sugrađane kao i za nasljedovanje, biskup Semren citirao je sv. Maksima: "Mučenik, kad trpi, ne trpi samo za sebe, nego i za sugrađane. Za sebe, naime, trpi radi nagrade, a za sugrađane radi primjera; za sebe trpi radi pokoja, a za sugrađane radi spasenja. Po takvom smo primjeru naučili vjerovati Kristu, naučili smo kroz pogrde tražiti vječni život, naučili smo smrti se ne bojati. Blaženi, da-kle, mučenici; niti su za sebe živjeli, niti su za sebe umrli. Nama su dobrim životom ostavili primjer vladanja, a hrabrim podnošenjem muka primjer trpljenja." Zaključujući homiliju rekao je kako se program djelovanja bl. Alojzija Stepinca može sažeti njegovim biskupskim geslom koje je nazvao i načelom njegova života *U Tebe se, Gospodine, uzdam!* "Prepustio se Gospodinu u tolikim patnjama, prepustio se Gospodinu znajući da je u Gospodina pravi život, pravo blaženstvo. U svim je poteškoćama ostao čovjek nade, vjere i prave ljubavi. A nama poručuje da Bog ne očekuje od nas nešto, nego nas same."

Na završetku slavlja biskup Škvorčević svima je čestitao blagdan bl. Alojzija Stepinca te zahvalio za vjerničko molitveno srce kojim su iskazali hvalu i slavu uskrsnom Gospodinu i njegovu pobjedniku bl. Alojziju. Isto tako, zahvalio je i učenicima požeške Katoličke osnovne škole na pjevanju kao i zboru crkve sv. Lovre kao i biskupu Semrenu.

STEPINČEVO U STRAŽEMANU

Stepinac je znak povijesne izdržljivosti hrvatskog čovjeka

Na spomendan bl. Alojzija Stepinca, 10. veljače biskup Antun Škvorčević u zajedništvu sa svećenicima Kaptolačkog dekanata predvodio je svečano euharistijsko slavlje u župi Stražeman nedaleko Požege. Ovog se hrvatskog blaženika u Stražemanu slavi od njegove smrti, a pogotovo nakon što su komunističke vlasti odredile da se sa mozaika u crkvi ukloni njegov lik te župnik Josip Devčić zatvori. Nakon župnikova pozdrava, biskup je pozvao vjernike da se zaustave pred svim onim što nam je Bog darovao u blaženom Alojziju, da zahvalje za njegovu veličinu duha i snagu vjere te povjere njegovu zagovoru osobne i narodne teškoće kao i poslanje svoje mjesne Crkve kojoj je ovaj blaženik drugi zaštitnik.

U homiliji biskup je podsjetio na oknosti u kojima je djelovao Alojzije Stepinac kao zagrebački nadbiskup i istaknuo kako nam je Bog u njemu dao znak da je s nama na putu i u teškim povijesnim vremenima. Temeljem svetih čitanja biskup je rekao da je Alojzije, sav uronjen u Boga, iskusio njegovo milosrde i utjehu što je prenosio na ljude različitih narodnosti pritisnute svakovrsnim nevoljama. Naglasio je veličinu njegove vjernosti Bogu koja se nije dala slomiti ideološkim pritiscima, progona i

osudama te je postao orijentir i znak nade mnogima u vremenima teških pomutnji i moralnog rasula. Također je istaknuo da je blaženik na svoj način u svoju nepokolebljivost sabrao svu čvrstinu vjere hrvatskog naroda tijekom njegovih trinaest stoljeća, njegove muke i tjeskobe, radosti i nade te je nedužan osuđen na procesu koji mu je montirao komunistički režim postao pšeničnim zrnom baćenim u zemlju iz kojeg raste život i donosi plodove. Dodao je da Stepinca prepoznajemo kao svojevrsni znak povijesne pobjedničke izdržljivosti hrvatskog čovjeka te da se ne treba strašiti onih koji danas želete potamnjeti sjaj njegove svetosti. Pozvao je vjernike da se okupljaju oko njega i na njegovu liku uče kako trebaju, po vjernosti Bogu u njegovoj Crkvi, svladavati sve životne poteškoće u sadašnjim hrvatskim nevoljama.

Na završetku slavlja biskup je čestitao vjernicima blagdan drugog zaštitnika Požeške biskupije i preporučio u molitvu djeleovanje njihove mjesne Crkve. Zahvalio je župniku Devčiću za sve što kao generalni vikar i prepošt Stolnog kaptola čini za život Požeške biskupije, a isto tako i stalnom đakonu Zdravku Ticlu, napose za doprinos u organiziranju voćinskega hodočašća.

ŽUPA U NOVSKOJ PROSLAVILA SVOGA ZAŠTITNIKA

Stepinac je snagu crpio u molitvi i povjerenu u Boga

Svečano euharistijsko slavlje na spomendan bl. Alojzija Stepinca u istoimenoj župi u Novskoj predvodio je o. Dario Tokić uz koncelebraciju svećenika Novljanskog dekanata. U homiliji usporedio je duhovni život sv. Terezije Avilske i bl. Alojzija Stepinca te njihove napore u izgradnji duhovne zajednice; s jedne strane osnivanje samostana, a s druge uspostava novih župa. Svojim promišljanjem naglasak je stavio na snagu molitve i povjerenja u Boga kojim su se isticali spomenuti uzori Crkve u teškim životnim i povijesnim vremenima. Misno slavlje pjesmom je obogatio župni zbor, a svojom uzornom službom tridesetak ministranata i čitača. Na kraju misnog slavlja župnik Pavao Mokri zahvalio je Bogu na darovanoj milosti i svim predvoditeljima na poticajnim riječima.

Slavlje su svojim sudjelovanjem uveličale i mnogobrojne udruge proistekle iz Domovinskog rata, predstavnici gradske i županijske vlasti, predstavnici policije te učenici novljanskih škola. KUD Šubić, nakon završetka euharistijskog slavlja, pred crkvom je izveo kratki kulturno-umjetnički program, a domaćini su sve prisutne počastili toplim napitcima i domaćim slasticama.

Župljanji Župe bl. Alojzija Stepinca u Novskoj i ove godine duhovno su se pripremali za proslavu Stepinčeva tijekom pet dana. Duhovna obnova započela je u četvrtak 5. veljače molitvom krunice i litanija bl. A. Stepinca. Vrhunac dnevne priprave bilo je liturgijsko slavlje koje su svakog dana predvodili redovnici iz različitih redovničkih zajednica povodom Godine posvećenog života.

Svojim duhovnim nagovorima župljane su poticali salezijanac don Ivan Šibalić, isusovac p. Stjepan Harjač, franjevac Krunoslav Albert, dehonijanac p. Tomasz Cybula i karmeličanin o. Dario Tokić. Vremenske neprilike, nažalost, nisu dopustile dominikancu o. Anti Bobašu da svojom riječju pridonese duhovnom rastu Župe. (Ivica Lalić)

Župa u Milanovcu proslavila blagdan svoga zaštitnika

Potrebito je svjedočiti vjeru na svim područjima života

Župa bl. Alojzija Stepinca u Milanovcu, južnome naselju grada Virovitice, i ove je godine svečano proslavila blagdan svoga nebeskog zaštitnika. U župi je održavana devetnica svakodnevnom molitvom krunice i litanija te slavljenjem svećane sv. mise uz propovijed župnika Josipa Homjaka. Ove je godine po prvi put upriličeno pjevanje litanija bl. Alojziju Stepincu koje je, prema starom napjevu, uglazbio Matija Kufner, župni orguljaš. Posljednja tri dana devetnice na sv. misama propovijedali su gostujući propovjednici Milan Vidaković, župnik iz Novske; Mario Matijević, župnik iz Nove Bukovice te Ivica Šoh, župnik iz Virovitice. Misna slavlja svojim su pjevanjem uveličali i pjevači iz župa gostujućih propovjednika.

Na sam blagdan, svečano liturgijsko slave predvodio je Antun Prpić, župnik iz Staroga Petrovog Sela, uz koncelebraciju svećenika Virovitičkoga dekanata. U prigodnoj homiliji mons. Prpić ukazao je na potrebu života u svjedočenju po uzoru na bl. Alojziju koji se isticao nepokolebljivom vjerom, zdravim domoljubljem i vjernošću Petrovom nasljedniku. Goruća je potreba za jasnim i otvorenim govorom i svjedočenjem u našim turbulentnim vremenima, u svim sferama javnog i obiteljskog života, u čemu nam naš blaženik može pomoći svojim snažnim zagovorom. Stoga je neophodno širiti pobožnost bl. Alojziju, osobito u župama koje su njemu posvećene. Na kraju slavlja čašćene su moći bl. Alojzija koje su ugrađene u oltar župne crkve. (R. Tripalo)

U POŽEGI PROSLAVLJEN DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

Redovnici trebaju biti trajni znak Božje blizine

Na blagdan Prikazanja Gospodinova u hramu

- Svjećnicu, 2. veljače, redovnici i redovnice djelatni na području Požeške biskupije okupili su se u Požegi prigodom Dana posvećenog života. Program je započeo u Dvorani bl. Alojzija Stepinca u Biskupskom domu gdje je prisutne pozdravio fra Milan Krišto, biskupijski povjerenik za osobe posvećenog života.

Poticaji sv. Terezije Avilske

Potom je karmeličanin o. Dražen Marija Vargašević održao razmatranje na temu „Poticaji sv. Terezije Avilske i pape Franje posvećenim osobama“ aktualizirajući duhovnu misao sv. Terezije Avilske za redovnički život u suvremenom svijetu, povezujući je s Godinom posvećenog života i Godinom sv. Terezije Avilske. Nakon izlaganja uslijedila je Molitva večernih hvala u crkvi sv. Lovre te prilika za osobnu isповijed.

Središnji dio programa bilo je euharistijsko slavlje koje je u požeškoj Katedrali u zajedništvu sa svećenicima djelatnima u središnjim biskupijskim ustanovama i Župi sv. Terezije Avilske te redovnicima i redovnicama predvodio biskup Antun Škvorčević.

Dragocjenost poslanja

Škvorčević je pozvao redovnike i redovnice s upaljenim svijećama u procesiji ušli u Katedralu na čijem je ulazu biskup blagoslovio svijeće u spomen Isusova prikazanja u hramu četrdeset dana nakon njegova rođenja. Uvodeći u euharistijsko slavlje, biskup je pozdravio sve prisutne vjernike, a napose redovnike i redovnice, ukazavši na značajnost svjeća u njihovim rukama koje govore o Svjetlu; Isusu Kristu u njihovim srcima i životnim opredjeljenjima. Pozvao je nazočne da u tom Svjetlu prepoznaju svoju veličinu i dostojanstvo te dragocjenost svoga poslanja. Rekao je kako je Dan posvećenog života prilika za zahvaljivanje Bogu na posvećenim osobama kao i prilika za molitvu za njih kako bi trajno bile znak Božje blizine i ljubavi u svijetu.

Darivanje za drugoga

Na početku homilije biskup je podsjetio redovnike i redovnice da su rođenjem ušli u svijet, pojavili se kao ljudi, postali dionicima čudesne, nedokučive i nedovršene životne stvarnosti za čijom puninom čeznu svim srcem. Osim toga, rekao je, po redovničkom su pozivu dodirnuti Božjom

blizinom koja je zapodjela razgovor s njihovom slobodom, potičući je da se odvazi krenuti putem posvemašnjeg darivanja sebe za drugoga po zavjetu poslušnosti, siromaštva i čistoće. Istaknuo je da su se opredijelili za takav način svoga ljudskog postojanja ne zato što im je bilo do kraja jasno kamo idu, nego zato što im je Bog slobodu prosvijetlio, srce ohrabrio i dao naslutiti kako ih tako čini dionicima otajstva punine koje se ostvarilo istim putem u Sinu njegovu Isusu Kristu. Utvrđio je da su postali dionicima njegova prikazanja koje je započelo u hramu na rukama Majke Marije, a završilo potpunim predanjem volji Očevoj na križu podno kojega je stajala ista njegova vjerna i supatnička Majka. Naglasio je da je taj Isusov put završio u slavi uskrsnuća, punini ljudskog života u vječnom Očevom zagrljaju. Podsjetio je redovnike i redovnice kako je Marija pre-

i ljubavi u svijetu

dala Isusa u naručaj starcu Šimunu koji ga je prepoznao kao Svetlo i spasenje, ali da ga je na svoj način predala i njima da bude njihovo Svetlo, smisao i cilj života. Rekao je da u njihovo ime zahvaljuje Bogu što im je darovao život, pozvao ih na put redovničkog predanja i zamolio ga da bude njihova jakost u nastojanju oko vjernosti, da sjedinjeni s njime posvjedoče ovome svjetu istinitost Božjeg nauma kako čovjek po križu stiže k pobjedi te i sami prispiju do slave uskrsnuća. Zahvalio je potom redovnicima i redovnicama za ustrajnost na putu evanđeoskih savjeta i svjedočanstvu koje svojim životom daju ljudima u Požeškoj biskupiji pridonoseći po svojoj karizmi njezinoj punjoj eklezijalnosti.

Model života

Biskup je zatim podsjetio kako i redovnici ostvaruju dar svoga poziva u „glinenim posudama“, slabosti svoga ljudskog postojanja, te rekao kako nas blagdan Isusova prikazanja u hramu podsjeća da je ušao u hram našega grješnoga i smrtnog tijela te ga svojom moćnom ljubavlju očistio da u njemu možemo prinositi Bogu istinsku žrtvu vjernosti. Pozvao ih je da se svakodnevno s njime sjedinjuju, otvaraju mu prostore svoga srca kako bi on bio snaga njihove vjernosti. Predstavio im je dva lika iz evanđelja; starca Šimuna i proročicu Anu kao model njihova života – Šimun, pravedan i bogobojan, daje se voditi od Duha Božjega, čovjek je nade, iščekuje spasenje, vidi svjetlo koje prosvjetljuje svakog čovjeka, najavljuje spoticajnu Isusovu ulogu po kojoj će biti ostvareno spasenje za sve. Proročica Ana, žena trajne molitve i posta,

uronjena u Božji svijet, u dubokim godinama života puna mладенаčkog duha osjeća Božju istinu o sebi i od nje živi. Biskup je poželio da u redovnicima i redovnicama ne ponestane toga raspoloženja, da trajno budni u Duhu Svetom bđiju na vratima hrvatskih nada i iščekivanja Božje punine života, da budu izazov svijetu koji se oslanja samo na sebe. Homiliju je završio riječima redovnika i pjesnika Jeronima Kornera „Odgovor srca“ u kojem se izražava radost i veličina posvemašnjeg predanja Bogu, a u kojoj autor, između ostalog, kaže: „Ja sam danas srce velike katedrale. / U meni stanuje Bog Sabaot / U meni bije ura slave / I pobjede nad vremenom i prahom. / Ja sam danas srce velike katedrale, / U meni gori zublja vječnosti / I svojim dahom / Pretvara me u srce živoga Boga. / Ja sam danas srce božanske katedrale, / I tornjevi moji niču iz dubine... / I lete u visine!“

katedralnoj župi ujedno započinje i devetnica u čast blagdana bl. Alojzija Stepinca i Gospe Lurdske, biskup je potaknuo prisutne na sudjelovanje zazivajući na sve Božji blagoslov.

Obnova zavjeta

Nakon homilije redovnici i redovnice, držeći upaljene svijeće u rukama, obnovili su vjernost svetim zavjetima čistoće, siromaštva i poslušnosti kličući: „Dokle smo tvoji, tko nam što može, ti si nam nada, ljubav i strah!“

Na kraju euharistijskog slavlja okupljени su, predvođeni biskupom, izmolili molitvu sv. Tereziji Avilskoj - redovnici koja je putem potpunog predanja zasjala u vjernosti Bogu, pjevajući potom njezine riječi „Samo je Bog dostatan!“ Biskup je svima zahvalio na sudjelovanju u svetom slavlju, a na poseban način redovnicima i redovnicama kojima je zaželio da po njihovom svjedočanskom životu svijet prepozna evanđeoski izazov i alternativu ljudskom životu svedenom na ovozemaljske mogućnosti. Budući da na blagdan Svijećnice u

SREDIŠNJE EKUMENSKO SLAVLJE POŽEŠKE BISKUPIJE U PAKRACU

Molitva iskrenosti, plemenitosti i dobrohotnosti u Isusu Krisu

Središnje ekumensko slavlje Svjetske molitvene osmine za jedinstvo kršćana u Požeškoj biskupiji održano je 24. siječnja u župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Pakracu pod geslom „Daj mi piti“.

Na molitvi su uz brojne vjernike pakračke župe sudjelovali kanonici požeškoga stolnog Kaptola predvođeni prepoštom i generalnim vikarom Josipom Devčićem, svećenici Pakračkog dekanata na čelu s arhiđakonom i pakračkim župnikom Matijom Jurakovićem te dekanom Jozom Zorićem, a predvodio ju je požeški biskup Antun Škvorčević zajedno sa slavonskim episkopom Jovanom Ćulibrkom. U vladikinjoj pratrni bio je i pakrački paroh Đorđe Teodorović te đakon Milan Tomašević.

Liječenje rana

Pozdravljajući nazočne, biskup Škvorčević rekao je kako se raduje što su se Pakračani pridružili Isusovoj velikosvećeničkoj želji „da svi budu jedno“ te što zajedno s brojnim kršćanima diljem svijeta mole za jedinstvo svih Isusovih učenika. Izrazio je dobrodošlicu episkopu Jovanu koji, nakon svoga ustoličenja za slavonskog episkopa u rujnu prošle godine, prvi puta sudjeluje na jednom događaju u katoličkoj crkvi te rekao da taj njegov čin prepoznaje kao očitovanje uzajamnog poštovanja i otvorenosti za zajedničko evandeosko nastojanje oko liječenja rana što ih je ostavila nedavna prošlost u Pakracu i Hrvatskoj. Pozvao je nazočne da otvore svoja srca Bogu te se pokaju za sve ono što je u njima nemoćno i nesposobno za njega kako bi ekumensko molitveno slavlje bilo zajedništvo iskrenosti, plemenitosti i dobrohotnosti u Isusu Kristu.

Drugi su obogaćenje

U homiliji biskup Škvorčević spomenuo je kako je moguće da netko od sudionika slavlja ili nenazočnih Pakračana zbog svega zla koje se dogodilo u Domovinskom ratu posumnja u smislenost dolaska pravoslavnog episkopa u katoličku crkvu i zajedničke molitve. Palačeći od evandeoskog izvještaja o susretu Isusa i Samarijanke na Jakovljevu zdencu, biskup je protumačio kako je Samarija bila područje između Galileje i Judeje, naseljeno pomiješanim življem koje nije bilo vjerno židovskoj otačkoj vjeri i tradiciji te su pravi Židovi prezirali Samarijance kao drugačije, a Samariju zaobilazili. Rekao je da je i sam Isus mogao zaobići Samariju, ali evangelist naglašava da je morao proći kroz nju da posvjedoči kako je on, između ostalog, došao dokinuti i podjelu ljudi na naše i druge; očitovati da drugi i drugačiji nisu smetnja, nego obogaćenje. To podcrtava i Isusov razgovor

sa ženom koja je, u tadašnjim kulturnim okolnostima, imala podredenu ulogu muškarca, dadao je biskup. Istaknuo je kako je Isus, tražeći od žene da mu dade piti, otvorio razgovor o najdubljim pitanjima čovjekova postojanja, njegove žedi za puninom i smislim života, objavljajući sebe kao darovatelja vode žive koja struji u život vječni. Spomenuo je da je ta voda živa Duh Sveti kojeg nam je Isus Krist darovao u sakralnoj vodi našega krštenja te nas obdario spasenjem, životom vječnim. Naglasio je da upravo to trebamo imati na umu kad prosuđujemo one koji su od nas drugačiji, a postali su jedno s nama po istom krsnom daru.

Biskup je potom rekao nazočnima da su podjele na naše i vaše, strah od prihvatanja drugačijega i međusobno nepovjerenje neki od najvažnijih uzroka sukoba između Srba i Hrvata u Pakracu i Hrvatskoj pri čemu su svi bili gubitnici.

Zajednički cilj

Spomenuo je da je današnja zajednička molitva otvaranje mogućnosti Isusu Kristu da prođe kroz našu pakračku i hrvatsku Samariju te da, kao sa Samarijankom, otvoriti s nama razgovor o podjelama, strahovima i uzajamnim ranjavanjima, da nas ohrabri u prihvatanju različitosti kao bogatstvu koje nam je darovao sam Bog kako bismo jedni druge poštivali i međusobno suradivali pri čemu bi nas on, u našoj žedi za puninom života, istinom, pravdom ljubavlju i smislim, ispunio svojim životvornim Duhom. Dado je kako je napose tužno kad podjele na naše i vaše prenesemo i na one koji su postali žrtvama tih istih podjela te im tako još jedanput oduzmemost dostoanstvo. Pozvao je nazočne da imaju hrabrosti slijediti Isusov put i zajedno s njime dokidati podjele među ljudima te promicati povjerenje i izgradivati zajedništvo.

Na kraju ekumenskog slavlja riječ pozdrava uputio je slavonski episkop Jovan. Zahvalio je biskupu Škvorčeviću na pozivu da sudjeluje u ekumenskom bogoslužju. Više puta se osvrnuo na biskupove riječi o potrebi uzajamnog poštivanja u različitosti. Iz vlastitog životnog iskustva i na temelju evandeoskog poziva Isusa Krista, episkop je progovorio o važnosti gledanja naprijed u novo i bolje sutra. Unatoč teškoj životnoj situaciji u kojoj se nalazimo, ali jedinoj koju imamo; u vjernosti Isusu Kristu trebamo nastojati jedni druge ljubiti jer samo tako možemo doći do kraljevstva nebeskoga koje je cilj i pravoslavnima, i katalicima, zaključio je episkop. Izrazio je svoju otvorenost i blizinu svim Pakračanima, rekao da su im vrata njegova doma uvijek otvorena te pozvao prisutne da ga posjete.

Ekumenski susret završio je zajedničkim domjenkom u prostorima župne kuće u Pakracu.

FORMACIJSKI SUSRET DJELATNIKA KATOLIČKIH ŠKOLA

Isus Krist je najizvrsnije polazište ljudskog života

Piše i snimio: Vjekoslav Marić

Ured za katoličke škole Požeške biskupije i ove je godine na završetku božićnih i zimskih praznika organizirao 10. siječnja redoviti godišnji formacijsko-duhovni susret profesora, učitelja i djelatnika katoličkih škola Požeške biskupije. Susret je održan u prostorijama Odgojno-obrazovnog centra u Požegi. Na početku je predstojnik Ureda Ivica Žuljević pozdravio biskupa Antuna Škvorčevića kao i Vladimira Grudena, gosta predavača te ravnatelje katoličkih gimnazija u Požegi i Virovitici Roberta Mokrog i Marija Voronjeckog, ravnatelja Katoličke osnovne škole u Požegi Želimira Žuljevića te sve djelatnike spomenutih škola.

Öčovječeni Bog

Potom je biskup Škvorčević uputio nazočnima novogodišnju čestitku, izrazio radost zbog ponovnog susreta svih djelatnika katoličkih škola Požeške biskupije te progovorio o značenju Isusova rođenja za njihov osobni život i odgojno-obrazovno djelovanje. Podsetio je kako postoje različita polazišta s kojih nastojimo živjeti čovjeka i da je u suvremenom društvu u tom pogledu prisutna određena pomutnja. Rekao je da i ovogodišnji Božić svjedoči kako nam je naš Bog želio biti tako blizu da je jednostavno postao konkretnim čovjekom rođivši se kao siromašno dijete u betlehemskoj štalići. Pripomenuo je da s druge strane evanđelist u prikazu Isusova rođenja bilježi kako kod ljudi postoji težnja postati bogovima te istovremeno dok se Sin Božji rada u Betlehemu kao čovjek, jedan car nazvan je Augustus, postaje božanskim, popisuje pučanstvo svega svijeta da izmjeri svoju moć. Biskup je istaknuo kako je ljudski pokušaj biti bogom velika varka budući da čovjek može biti sretan samo ako postane čovjekom u što punijem smislu, a u tom mu je nastojanju Isus Krist najizvrsnije polazište jer ga uvodi u potpuno ostvarenje njegova čovještva putem dioništva u božanskoj naravi, u zajedništvu Božje ljubavi. Ohrabrio je školske djelatnike da imaju Isusa Krista kao polazište svoga osobnog života te da mladim ljudima pomognu da i sami idu tim putem.

Ulaganje u sama sebe

Nakon biskupovih riječi, predstojnik Ureda predstavio je gosta predavača Vladimira Grudena iz Zagreba koji je potom progovorio na temu odgoja. Bilo je to svojevrsno svjedočanstvo iskusnog predavača o jedinoj ispravnoj, isplativoj i vrijednoj investiciji - ulaganju u sama sebe. Zatim je protumačio beskrajnu dubinu koja se nalazi u svima nama, a u kojoj možemo pronaći odgovore na egzistencijalna pitanja jer se u njoj susrećemo s Bogom. Rekao je kako je za liječenje, a tako i za učenje, važna osoba koja liječi, odnosno poučava, a ne metoda tj. teorija ili način na koji bi se isto trebalo odvijati. Cilj profesora je zainteresirati dijete da zavoli neki predmet, a ne

da učeniku pri samoj pomisli na neki predmet ili profesora *padne mrak na oči*. Pojasnio je kako je lijenosť među smrtnim grijesima jer se po njoj očituje nevoljnost da promjenimo svoje mane kojih smo itekako svjesni, ali kojih se, zbog raznih sebičnih motiva, ne želimo odreći. Prof. Gruden govorio je i o različitim vrstama ljubavi, o čovjekovim nevjerojatnim potencijalima i cjeloživotnom učenju, o neologičnosti logike, o potrebi uključivanja roditelja u školsku zajednicu te o pozitivnom egoizmu. Na kraju je zaključio da je on samo prosječan čovjek koji zavirivanjem u svoju dušu osluškuje Boga i pronalazi odgovore na pitanja i prenosi ih svojim slušateljima, odnosno sugovornicima.

Katolička škola je živa Crkva

Slijedio je odmor, a nakon toga program je nastavljen izlaganjem prof. Ivana Beden-

čića koji je prisutnima predstavio i pobliže objasnio Odredbe Hrvatske biskupske konferencije o katoličkim školama u Republici Hrvatskoj dane ad experimentum 17. listopada 2013. godine. Naglasio je da je katolička škola živa Crkva, istaknuo važnost odgojno-obrazovnog projekta u školi te specifičnosti katoličkih škola koje za model imaju Isusa Krista - isticanje evandeoskih vrijednosti u odgoju i obrazovanju učenika.

Svi su se potom uputili u katedralu sv. Terezije Avilske gdje su vjeroučitelji Mario Večerić i Anto Ivić te prof. Nada Lodeta predvodili molitvu. Pomogli su nazočnima da Bogu povjere svoje molitve, čežnje, strahove i vapaje, ali i zahvale Svevišnjemu za sve dobro kojim nas obdaruje. Završili su molitvom sv. Tereziji Avilskoj. Susret je nastavljen zajedničkim objedom i druženjem u Domu pape Ivana Pavla II.

Biskup primio predstavnike Adventističke crkve

Ubiskupskom domu u Požegi biskup Antun Škvorčević primio je 17. siječnja predstavnike Kršćanske adventističke Crkve Hrvatske konferencije; dr. Dragutina Mataku, profesora na Adventističkom teološkom visokom učilištu u Maruševcu i glavnog tajnika Udruge za vjersku slobodu u Republici Hrvatskoj te Miroslava Lorencina, pastora u Novoj Gradiški, Požegi i Slavonskom Brodu. Razgovarali su o pitanjima koja se odnose na djelovanje vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj, o aktualnim događajima u Hrvatskoj i svijetu, a napose o nedavnome pariškom ubojstvu novinara humorističkog lista Charlie Hebdo i posljedicama koje je ono izazvalo. Razgovarali su, također, i o međusobnoj suradnji katolika i adventista kao i drugih kršćana na promicanju evandeoskih vrijednosti u društvu zahvaćenom

globalizacijskim procesima te o vjerskim školama s pravom javnosti. Biskup je uvaženim gostima prikazao život Požeške biskupije na pastoralnoj, ali i na drugim razinama djelovanja. (I. I.)

BLAGDAN GOSPE LURDSKE U POŽEŠKOJ KATEDRALI

Marija je primjer kako se nositi s patnjom i trpljenjem

Blagdan Gospe Lurdske, za čiju su se proslavu vjernici požeške Župe sv. Terezije Avilske i grada Požege pripremali deveticom, proslavljen je 11. veljače u požeškoj Katedrali svečanim euharistijskim slavljem koje je u zajedništvu sa svećenicima i đakonima Katedralnog arhiđakonata te brojnim vjernicima predvodio generalni vikar Požeške biskupije Josip Devčić. Uvodeći prisutne u euharistijsko slavlje, generalni vikar osvrnuo se i na

minulo slavlje bl. Alojzija Stepinca kojeg je okarakterizirao kao čovjeka velike i snažne vjere koja se, između ostaloga, hranila i pobožnošću prema Blaženoj Djevici Mariji - Gospoj Lurdskoj o kojoj je napisao mnoga razmatranja i propovijedi. Rekao je kako je zanimljivo da je baš u predvečerje njezina blagdana predao dušu Bogu. Potaknuo je prisutne da očiste svoja srca od grijeha i za njih se pokaju kako bi dostojni slavili sveta Otajstva.

U našim patnjama je i Isus

U prigodnoj homiliji generalni vikar osvrnuo se na Dan bolesnika kojega Crkva slavi na blagdan Gospe Lurdske iznoseći svoje osobno iskustvo susreta s bolesnicima u bolnici tijekom svoga školovanja u Zagrebu. Rekao je kako ga je to iskustvo na poseban način potreslo i potaknulo da se zamisli nad stvarnošću života što nosi patnju i bol koje ponekad ni sami nismo svjesni. Citirajući papu Franju obratio se bolesnicima pokušavajući prouknuti u misterij patnje i trpljenja: "Crkva u vama, dragi bolesnici, prepoznaje posebnu Kristovu prisutnost. To je istina. Kada trpimo, on je uz nas; štoviše, on je u našem trpljenju. On zajedno s nama nosi naš teret i otkriva mu smisao. Kada je Božji Sin uzašao na križ, uništio je samoču patnje i rasvijetlio njezinu tamu. Nalazimo se tako pred misterijem Božje ljubavi koja ulijeva nadu i hrabrost; nadu - jer se u Božjem naumu ljubavi i sama noć boli otvara uskrsnom svijetu; hrabrost - da se možemo sa svim protivštinama i teškoćama nositi u njegovu društvo."

Ističući Blaženu Djevicu Mariju kao uzor vjerničkog života, mons. Devčić utvrdio je da nam baš ona daje primjer kako se nositi s patnjom i trpljenjem te kako u istome biti sigurni da nismo sami i napušteni. S druge strane, Marija nas poučava na koji način pristupiti svakom bolesnom, svakom čovjeku u nevolji i potrebi: "Da bismo rasli u nježnosti i osjetljivoj ljubavi ispunjenoj poštivanjem drugoga, imamo jedan pouzdan kršćanski uzor na koji možemo sa sigurnošću upraviti pogled - to je Majka Isusova i

ARHIĐAKONSKA I DEKANSKA SKUPŠTINA U POŽEGI

U znaku Godine sv. Terezije Avilske

U požeškom Biskupskom domu, na poziv biskupa Antuna Škvorčevića, održana je 19. siječnja skupština arhiđakona i dekanata Požeške biskupije. U uvodnoj riječi biskup je istaknuo da je početak nove građanske godine prigoda koja potiče i crkvene službenike na preispitivanje načina na koje vrše svoje poslanje kako ih ne bi zahvatila statičnost ili inercija protivna evanđeoskom dinamizmu. Naglasio je da postoje određena pitanja o kojima treba raspraviti, a napose ona vezana uz župne vizitacije. Podsjetio je na pravilnike koji

su dostupni svećenicima i koji im mogu pomoći da punije žive svoj duhovni identitet i savjesnije ostvaruju svoje poslanje svjedočenja evanđelja. Zahvalio je arhiđakonima i dekanima na dobru koje u spomenutom pogledu čine braći svećenicima.

Svetičina duhovnost

Potom su razmotreni pastoralni programi koji se odvijaju u Godini sv. Terezije Avilske. Biskup je ukazao na dva cilja tih programa - ponajprije, slijedeći primjer i izazov svetičine snažne duhovnosti i neumorne aktivnosti na obnovi karmelskog reda i same Crkve, potrebno je nastojati oko obnove duhovnosti svih vjernika te posvetiti pozornost požeškoj Katedrali kojoj je ona zaštitnica, a koja je znak i očitovanje zajedništva mjesne Crkve. Razmotren je i program ovogodišnjih korizmenih kateheza koje na temelju pisane baštine sv. Terezije izrađuju sestre karmelićanke u Brezovici i koje će se, kao i pretodnih godina, održavati korizmenim nedjeljama i petcima u povezanosti s pobožnošću križnoga puta.

Hodočašće u Avilu

Zaključeno je da se krajem siječnja i početkom veljače na arhiđakonatskim razinama održe susreti

svih članova župnih pastoralnih vijeća kako bi im se predstavio korizmeni program i pojasnila njihova uloga u ostvarivanju istoga. Razgovaralo se i o hodočašću Požeške biskupije u Avilu tijekom uskrasnoga tjedna. Raspravljeno je pitanje hodočašća vjernika sv. Terezije u Katedralu te je zaključeno da se ono organizira na Biskupijski dan, 26. rujna ove godine ili 18. obljetnici uspostave Požeške biskupije, a da 15. listopada, na samu svetkovinu sv. Terezije i završetak njezine Godine, u Katedralu hodočasti grad Požega. U raspravi su definirane i neke druge pojedinosti pastoralnih programa u Godini sv. Terezije, među ostalim i sudjelovanje svih crkvenih zborova na Biskupijskom danu umjesto susreta na blagdan sv. Cecilije.

Na dnevnom redu zatim su bila pitanja vezana uz arhiđakonske i dekanske vizitacije župa, trajna formacija svećenika i njihove mjesecne rekolekcije te druga pitanja iz područja svećeničkog života, među ostalim i postupanja u slučaju svećeničke bolesti i smrti. Razmotrena su i određena pitanja bolničkog pastoralala, prisutnosti Crkve u medijima, napose na lokalnim radio-stanicama, te pripreme za sakrament sv. potvrde i uloge dekana u provjeri vjerskog znanja kandidata.

Božji majčin dan u životu

Majka naša koja je uvijek pozorna na Božji glas te na potrebe i teškoće svoje djece. Nošena božanskim milosrdjem koje se u njoj utjelovilo, Marija zaboravlja samu sebe i nesebično hita iz Galileje u Judeju da pomogne rodakinji Elizabeti. Ona se zauzima kod svog Sina na svadbi u Kani kada vidi da na gozbi ponestaje vina. Ona nosi u svom srcu, na svom životnom putovanju, riječi starca Šimuna koji je prorekao da će joj mač probosti dušu i nepokolebljivom snagom stoji podno Isusova križa. Ona zna kako se prelazi taj put i zbog toga je Majka svih bolesnika i patnika. Možemo joj se s pouzdanjem i sinovskom odanošću utjecati sigurni da će nam pomoći, da će nas podupirati i da nas neće napustiti. Ona je Majka raspetog i uskrsljog Krista; stoji uz naše križeve i prati nas na putu prema uskrsnuću i punom životu."

Predokus neba u Lurdru

Osvjetljujući lik Blažene Djevice Marije kao one kojoj se možemo i trebamo u svaku dobu dana uteći, mons. Devčić svoju je homiliju zaključio svjedočanstvom bl. Ivana Merza koje je blaženik napisao nakon jednog svog hodočašća u Lurd, a koje zrači duhovnom radošću: "U Lurdru te najprije obuzme osjećaj da je tamo Ona, Majka Božja, koja je veća, moćnija i ljepša od svih onih Pirinejskih gorostasa koji Lurd okružuju. Ona tamo na zaseban način stoluje i držim da svi, koji su tamo, makar i ne vjerovali, moraju imati isti osjećaj da ona tamo jest. Ti se onda u Lurdru nalaziš pokraj Nje; ona tamo izdiže glavu iznad Pirineja i drži u na-

ručju Boga. To je realan osjećaj koga se ne možeš otresti, a tisuće vjernika (noću svaki s upaljenom svijećom u ruci) idu serpentinom uz brežuljak i pjevaju bez prestanka: Ave, Ave, Ave Maria! Svaka svijeća koja trepti jedna je duša koja će danas sutra k Njoj. Oh, hoće li što prije doći taj čas? Tako čovjek u Lurdru osjeća jer, zaista, tamo ima neki predokus neba! Po danu stotine bolesnika leže na nosilima, svijet raskriljene ruke glasno moli, a Isus u Presvetom Sakrametu ide od bolesnika do bolesnika, nagnje se svakom posebice i blagoslivljava. Da, u Lurdru sam naučio što je krunica i ona mi je odsada dragi i najbolji prijatelj. Molio sam je i prije dakako, u duhu vjere, ali Lurd je mojo razumnoj vjeri pridodao i osjećajni trenutak..." S najvećim pouzda-

njem u Boga i Gospinu pomoć Ivan Merz, i sam bolestan, govori: "Ako mi blažena Djevica u Lurdru i nije posve izlijecila oči tako da s dosta poteškoća čitam, to sam u Lurdru zavolio krunicu koja će mi biti uz sv. Euharistiju najvjerniji prijatelj do groba."

Poslije popričesne molitve uslijedila je zavjetna procesija sa svjećama i Gospinim likom kojem su okupljeni klicali pjevajući marijanske pjesme. Nakon povratka u Katedralu, generalni vikar Devčić izrekao je u molitvi čin predanja Isusovoj Majci kojoj je povjerio svakoga pojedinoga kao i njegovu životnu situaciju na što su prisutni usklknuli: "Evo ti Majke!" Na završetku euharistijskog slavlja svatko od nazočnih imao je priliku u osobnoj molitvi pristupiti Gospinu liku i povjeriti se njezinu zaštiti.

BLAGDAN GOSPE LURDSKE U POŽEŠKOJ BOLNICI

Svi smo dužni brinuti se o 'najmanjima' vođeni Isusovom ljubavlju

N a blagdan Gospe Lurdske i Svjetski dan bolesnika, 11. veljače, slavljenja je sveta misa u kapeli Opće županijske bolnice u Požegi. Misno slavlje predvodio je biskupov delegat Ivica Žuljević, katedralni župnik, zajedno s bolničkim dušobrižnikom Dragoslavom Kozićem. Sudjelovali su bolnički djelatnici na čelu s ravnateljem dr. Željkom Glavićem te bolesnici, a pjevanje je predvodio zbor Katoličke udruge medicinskih sestara i tehničara Požeške biskupije koja ujedno i slavi svoju zaštitnicu Gospu Lurdsku. Na početku mise župnik Žuljević pozdravio je prisutne u biskupovo ime te ih pozvao na sabranost srca kako bi otvorene duše čuli i prihvatali Riječ Božju te je živjeli u odnosu prema bolesnicima. U homiliji je podsjetio na poruku pape Franje prigodom 23. dana bolesnika Bjeh oči slijepcu i bjeh noge bogalju. Potom je, temeljem izvještaja iz Matejeva evanđelja o konačnom судu Božjem, rekao kako smo svi dužni brinuti se o „najmanjima“ vođeni ljubavlju koju nam je Isus pokazao s križa i imajući na umu da time njemu samom iskazujemo zahvalnost i ljubav. Predvoditelj slavlja Žuljević podsjetio je i na mudrost srca koja je milosni dar Božji i po kojoj osjećamo potrebu služiti braći i sestrama u potrebi; biti s njima,

izaći iz sebe i darovati se drugima te im pokazati solidarnosti i ne osuđivati ih. Na završetku slavlja zahvalio je svima koji nastoje djelovati po toj mudrosti srca te cijelovito, tjelesno i duhovno služe i skrbe za bolesnike. Povjerio ih je zaštititi Majke Marije koja je začela i rodila utjelovljenu mudrost - Isusa Krista, moleći je da svojim zagovorom prati sve bolesnike i one koji skrbe za njih. U bolničkoj kapeli nakon misnog slavlja organizirano je i klanjanje pred Presvetim. (I. I. • Snimio: D. Mirković)

Slavlje Gospe Lurdske u novogradiškoj bolnici

Bog nudi zdravlje, ali samo ga ponizan čovjek prihvata

U srijedu 11. veljače, na blagdan Gospe Lurdske i Svjetski dan bolesnika, svečano je obilježen i Dan Novogradiškog ogranka Hrvatske katoličke udruge medicinskih sestara i tehničara Požeške biskupije.

U bolničkoj kapelici Uzvišenja Svetog Križa, svetu misu slavio je novogradiški župni vikar Mario Mesić. U pozdravim riječima između ostalog je rekao kako je Bogu sve moguće i da ovdje okupljeni čvrsto vjeruju kako ih BDM, Majka svih nas, zagovara pred Gospodinom. – Ako budemo imali čvrstu vjeru da znamo kao ona, svemu što Bog stavi pred nas, reći „neka mi bude“, i mi ćemo zadobiti ne samo tjelesno, nego i duševno ozdravljenje – poručio je Mesić. (V. Mikić)

SUSRET ČLANOVA ŽUPNIH PASTORALNIH VIJEĆA

Najavljen korizmeni program u Godini sv. Terezije Avilske

Krajem siječnja i početkom veljače u sva četiri arhidakonata Požeške biskupije održani su susreti članova župnih pastoralnih vijeća. U prostorima Hrvatskog doma u Slatini održan je 30. siječnja susret vijećnika Slavonsko-podravskog arhidakonata, a susret vijećnika Zapadno-slavonskog arhidakonata u prostorima Hrvatskog doma u Pakracu. Treći susret članova župnih pastoralnih vijeća održan je u Novoj Kapeli 4. veljače dok su se idućeg dana u Dvorani bl. Alojzija Stepinca u Požegi okupili vijećnici Katedralnog arhidakonata.

Na svim susretima nakon molitve biskup je u uvodnoj riječi podsjetio na važnost župnih pastoralnih vijeća, napose u ostvarivanju zajedničkih korizmenih programa u Požeškoj biskupiji. Istaknuo je da ovaj susret ima edukativno značenje u pripravi za iduću korizmu u Godini sv. Terezije Avilske, za upoznavanje s katehezama koje će se tijekom toga snažnog liturgijskog vremena odvijati u svim župama i biti jedna od sastavnica Godine posvećenog života, priprave za Nacionalni susret obitelji na Trsatu u travnju ove godine kao i za Opću redovitu biskupsku sinodu o obitelji u Rimu.

Potom je Josip Krpeljević video-prezentacijom upoznao nazočne sa životom, spisima i aktualnim značenjem sv. Terezije Avilske. Istaknuo je da sv. Terezija predstavlja vrhunski lik katoličke obnove po uskladenoj kontemplaciji i akciji, očaravajućoj osobnosti, zadivljujućoj simpatičnosti, zaraznoj radosti i urođenoj ljupkosti.

Biskup je zatim predstavio šest korizmenih kateheza koje će se pod gesmom „Sam je Bog dostatan“ odvijati petkom u svim župama i vezati uz pobožnost križnog puta, a koje su izradile sestre karmeličanke iz Brezovice. Podsjetio je na način na koji su se župne korizmene kateheze održavale

prethodnih godina i upozorio na neke ovo-godišnje posebnosti. Najavio je da će kateheze biti tiskane u knjižici koju će primiti svaki svećenik, članovi župnih pastoralnih vijeća i vjeroučitelji kako bi ih u suradnji zajednički ostvarivali. Spomenuo je da su lektori koji tvore jezgru biblijske župne skupine pozvani s osobitom brižljivošću na svojim susretima četvrtkom pripravljati se za nedjeljnu svetu misu te biti sastavnim dijelom tima koji vodi brigu o ostvarivanju župne kateheze. Istaknuo je da sve navedeno treba poslužiti iskustvu Božje blizine u vlastitom životu koja nužno uključuje i blizinu prema čovjeku, napose osamlijenom, starom, siromašnom i bolesnom. Rekao je da će se i ove korizme na pobožnosti križnoga puta u župama Požeške biskupije prikupljati prilozi za siromašne pod gesmom „Podijelimo kruh s gladnima“ te će na Veliki četvrtak na misi Posvete ulja biti prineseni u požeškoj Katedrali i dostavljen potrebnima.

Predstavio je i druge biskupijske programe najavivši da će u požešku Katedralu 17. ožujka, u okviru „Puta svjetla“ koji je krenuo iz Avile, svratiti relikvija štapa i stopala sv. Terezije Avilske koju prate četvoricu Španjolaca. Spomenuo je i hodočašće osoba posvećenog života u Mariju Bistricu 14. ožujka te Susret hrvatskih katoličkih obitelji na Trsatu 19. travnja. Dodao je kako se u ova nastojanja uključuje i Caritas Požeške biskupije sa svojim redovitim akcijama te posebno pozvao vjeroučitelje da pomognu kako bi se i školska djeca pridružila korizmenom karitativnom djelu „Podijelimo kruh s gladnima“ odgajajući se tako u osjetljivosti i solidarnosti. Zahvalio je svećenicima i svim članovima pastoralnih vijeća za sva njihova nastojanja u izgradnji župne i biskupijske zajednice te im poželio duhovno plodnu korizmu.

Biskup primio voditelje Zajednice bračnih susreta

Ubiskupskom domu u Požegi biskup Antun Škvorčević primio je 3. siječnja Andelku i Ivana Mađerčića, bračni par iz Virovitice koji je prošloga 22. studenog 2014. na Nacionalnom vijeću Hrvatske zajednice bračnih susreta u Zagrebu izabran za novi odgovorni par koji će u Nacionalnom timu služiti tijekom sljedeće tri godine. Biskup je izrazio radost što je jedan bračni par s područja Požeške biskupije preuzeo spomenuto dužnost, čestitao im na izboru te poželio da im mandat bude uspješan u promicanju bračnoga života na temeljima vjere i ljepote po Božjem naumu. Istaknuo je da je u suvremenim društvenim okolnostima poljuljanih vrijednosti te ugroženosti braka i obitelji napose važno pomagati mlađim bračnim parovima. Razgovaralo se i o djelovanju Zajednice bračnih susreta na području Požeške biskupije, o određenim organizacijskim pitanjima, duhovnom asistencu kao i mogućnostima povezivanja Zajednice s drugim nastojanjima pastoralna braka i obitelji pri čemu su dogovoren i neki konkretni oblici pastoralne suradnje. (I. I.)

BLAGOSLOV NOVOUREĐENE DVORANE SV. TEREZIJE AVILSKE U POŽEGI

Prostor za izgradnju i rast u duhovnim vrijednostima

U Požegi je 9. veljače blagoslovljena novouređena Dvorana sv. Terezije Avilske. Uz brojne gradane, svećenike i đakone, svečanosti su nazočili požeško-slavonski župan Alojz Tomašević te gradonačelnik Vedran Neferović, a obred je predvodio biskup Antun Škvorčević. U pozdravnoj riječi istaknuo je znakovitost otvorenja novouređene Dvorane u predvečerje blagdana bl. Alojzija Stepinca, drugog zaštitnika Požeške biskupije i to u Godini sv. Terezije Avilske, redovnice iz XVI. stoljeća čiji nam snažni duh govor i danas.

Predstojnik Ureda za katoličke škole Požeške biskupije i voditelj poslova obnove Dvorane Ivica Žuljević predstavio je rade na rekonstrukciji spomenutog zdanja rekvavši kako su se oni odvijali u dvije faze. U prvoj fazi u jesen 2013. godine poduzeti su radovi oko uređenja podruma zgrade sa sanitarnim sadržajima te krovne konstrukcije s novim pokrovom. Druga faza započela je u ljeto 2014. godine, a obuhvatila je rade na glavnem dijelu objekta u prizemlju, polukatu i potkroviju. Izvedeno je ojačanje objekta, uvedene su nove instalacije i sustav grijanja te postavljene zidne obloge i podovi, nabavljeni stolice, stolari-

ja, rasvjeta i ozvučenje. Izvođač radova bila je tvrtka Presoflex gradnja d.o.o. iz Požege sa svojim kooperantima pod vodstvom arhitekta Borisa Vučića Šnepbergera iz Zagreba, vlasnika projektantske kuće Tablinum d.o.o. Predstojnik Žuljević istaknuo je kako se obnovljena zgrada sastoji od centralne višenamjenske dvorane s balkonom u kojoj ima 329 sjedećih mesta te od prizemlja, polukata i potkrovija u kojem se nalazi manja dvorana sa stotinjak sjedećih mesta i pratćim sadržajima. Izrazivši radost zbog učinjenih radova i ljepote obnovljene Dvorane, zaželio je da ona bude na dobro Požeškoj biskupiji i gradu Požegi.

Biskup je u okviru obreda blagoslova istaknuo da ovo obnovljeno zdanje povjeravamo Bogu i darujemo ponajprije učenicima Katoličke gimnazije i Katoličke osnovne škole, a zatim svećenicima, vjeroučiteljima, svim vjerenicima i drugim građanima

Požege da bi se u njemu izgrađivali i rasli u onim duhovnim vrijednostima po kojima je bila velika i sama sv.Terezija Avilska. Temeljem pročitanoga ulomka iz Pavlove Poslanice Kološanima, spomenuo je da se Požeška biskupija potrudila urediti i opremiti ovu Dvoranu, ali da njezini zidovi tek trebaju postati dom i to tako što će se u ovim prostorima promicati i živjeti svijest da smo izabranici Božji koji trebaju nastojati biti odjeveni u ponizno, dobro, blago i strpljivo srce te biti veliki duhom. Rekao je kako te duhovne vrijednosti može darovati jedino Bog i poželio da svi sudionici programa u ovoj Dvorani budu ispunjeni Božjim svjetlom, snagom i mirom. Zahvalio je svima koji su na bilo koji način pridonijeli njezinu uređenju.

Potom su učenici požeške Katoličke gimnazije izveli scenski prikaz iz života bl. Alojzija Stepinca „Svetlo u Krašiću“ čiji je autor stalni đakon ZdravkoTicl. Program je bio popraćen pjevanjem zbara učenika Katoličke osnovne škole pod ravnateljem Ljube Šolić te Katedralnog zbara pod ravnateljem Alena Kopunovića Legetina.

Rad Matice hrvatske stavljamo u okvir Božjih mogućnosti

Dana 3. veljače biskup Antun Škvorčević blagoslovio je novouređene prostore Ogranaka Matice hrvatske u Požegi čime su ujedno počeli Matičini dani. Na početku je Vesna Vlašić, predsjednica Ogranka, uputila riječi dobrodošlice biskupu i uglednim uzvanicima među kojima su bili i požeško-slavonski župan Alojz Tomašević, bivši dugogodišnji predsjednik Matice hrvatske Igor Zidić te povjesničarka umjetnosti Željka Čorak. Predsjednica je ukratko upoznala prisutne sa stanjem Ogranka i naznačila njegove perspektive. Prigodnu riječ uputio je i Igor Zidić podsjetivši da je Matica narodna ustanova te izrazivši zadovoljstvo što njezin Ogranak u Požegi ima ponovno značajan broj članova s tendencijom povećanja.

Uvodeći u obred blagoslova, biskup Škvorčević

rekao je „kako se raduje što jedna ustanova duge povijesti i značenja kao što je Matica Hrvatska u Požegi ne umire, nego je oživljena“ i izrazio nadu „da će ona rasti; ne samo brojčano, nego kvalitetom djelovanja kojom će na najbolji način služiti hrvatskom čovjeku“ te da za to plemenito nastojanje želi zamoliti Božju pomoć. Nakon naviještenog svetopisamskog ulomka biskup je protumačio značenje blagoslova, podsjetivši na riječi psalmista: *Ako Gospodin kuću ne gradi, uzalud se muče graditelji. Ako Gospodin grad ne čuva, uzalud stražar bdi.* Upozorio je na uzaludnost našega truda ukoliko on ostane samo u okviru ljudskih nastojanja i mogućnosti. Spomenuo je kako su Matičini prostori u Požegi skromni po svojoj veličini i opremi, ali da im blagoslovom proširujemo

dimenzije stavljajući ih u okvir Božjih mogućnosti da do svih koji će u njih ulaziti dopre njegovo svjetlo i snagu te da oni, kojima će Matica služiti, postanu razumom i srcem dionicima duboke istine i smisla našeg postojanja. Biskup je dodao da je po Isusovu nalogu, koji smo čuli u naviještenom evanđeoskom ulomku, došao proglašiti „mir kući ovoj“ podsjetivši da je biblijski *šalom - mir* punina života koju može darovati samo Bog i čije ostvarenje Isus naziva Kraljevstvom Božjim. Poželio je da rad požeškog Matičina Ogranka u tim Božjim koordinatama bude uspješan.

U sklopu Dana matice hrvatske u Požegi predstavljena je i zbirka pjesama mons. Ivana Goluba „Pohod milosti“.

PREDSTAVLJEN ŽIVOT PRVOG BEOGRADSKOG NADBISKUPA, POŽEŽANINA RAFAELA RODIĆA

Prvi je ulicama Beograda vodio tijelovsku procesiju

Piše: Ljiljana Marić • Snimio: Duško Mirković

U prostorima Franjevačkog samostana, a u sklopu Dana Matice hrvatske, 13. veljače održano je predavanje mr. sc. fra Daniela Patafte pod nazivom "Ivan Rafael Rodić, franjevac i nadbiskup", o devetdesetoj obljetnici njegova imenovanja beogradskim nadbiskupom i šezdesetoj obljetnici njegove smrti.

— Ivana Rafaela Rodića ne možemo gledati samo kao prvog beogradskog nadbiskupa koji je na tom mjestu napravio puno, nego i kroz njegov rad prije imenovanja na tu službu. On je uvelike zadužio svoju franjevačku provinciju i Crkvu u Hrvata. Njegovim djelovanjem počinje prva sustavna briga za pastoralni rad među iseljenim Hrvatima. Naime, nadbiskup Bauer imenovao ga je prvim vizitatorom za iseljeništvo

u SAD-u. Iznimno se angažirao i u tadašnjim tiskovinama, napravio je veliki korak u organizaciji franjevačkog svjetovnog reda, a vrhunac njegove djelatnosti seže u vrijeme nadbiskupovanja kada je jednu biskupiju iz nule postavio na noge - istaknuo je fra Patafta napomenuvši da je fra Rafael Rodić bio aktivan i nakon umirovljenja te dolaska u požeški samostan.

Podsjetio je da su fra Rafael bile povjerene mnoge odgovorne službe u prijelomnim vremenima. Tako je za vrijeme Prvog svjetskog rata bio provincijal, a nakon njegova završetka postaje gvardijan i župnik na Trsatu. — Bilo je to izrazito teško i zahtjevno vrijeme za to područje zbog talijanskih aspiracija i okupacije Rijeke. U to vrijeme bio je i župnik jer je trsatski župnik interniran u Trstu od strane talijanskih okupacijskih vlasti. Na tom mjestu dočekalo ga je prvo imenovanje za apostolskog administratora u Banatu, a godinu dana poslije imenovan je nadbiskupom u Beogradu – rekao je fra Daniel Patafta.

Kada je fra Rafael postao beogradski nadbiskup, nije imao ni mjesto gdje bi boravio. U Beogradu je zatekao 12.000 katolika i samo dva svećenika. Na području cijele Srbije bilo je oko 40.000 katolika i 5 ili 6 svećenika. — Prvo je krenuo u administrativno ustrojstvo nadbiskupije. Iduće 1925. godine kupuje zgradu za Nadbiskupski dvor, pokreće Glasnik Katoličke crkve u Beogradu te uređuje kapelu koja se nalazi u Nadbiskupskom dvoru. Privukao je veći

broj uglednih svećenika iz Hrvatske, počeo podizati nove crkve i župe. Vođenje župa povjeravao je redovničkim zajednicama, a među prvima samostan u Beogradu grade franjevcu. Od ženskih redovničkih zajednica najprije dolaze Milosrdnice sv. Vinka Paulskog koje su djelovale u bolnicama i školama. Osnovao je svećenički konzistorij, vodio brigu o svećeničkom podmlatku. Beogradski radio 1932. godine prenosio je njegovu božićnu misu. Rodić je organizirao tijelovsku procesiju ulicama Beograda i prvi uspostavio odnose s 10 000 Hrvata u Rumunjskoj. Uredio je pitanje vjerouanka u školama. Organizirao je i predvodio hrvatsko hodočašće u Svetu zemlju 1931. te poticao beatifikaciju Nikole Tavelića — rekao je mr. Patafta dodajući da je broj vjernika u Rodićevoj nadbiskupiji rastao te je 1930. godine bilo već 70 000 katolika.

S nadbiskupske službe odstupio je 1936. godine nakon čega odlazi u Hrvatsku Kostajnicu, a sljedeće godine dolazi u požeški samostan gdje ostaje do smrti.

PROSLAVLJEN DAN ŽIVOTA U POŽEGI

Bog je mjerilo u pristupu životu

U nedjelju 1. veljače, na Dan života, biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje u požeškoj crkvi sv. Lovre. Pozdravljajući prisutne vjernike, a napose članove Molitvene zajednice "S Marijom za život", koja se svake subote uvečer okuplja na molitvu za život, biskup je rekao kako na Dan života želimo još jedanput postaviti pitanje što je život i otkriti njegovu otajstvenu nedokučivost kao Božjeg dara. Također, za njega želimo zahvaljivati i moliti da ga bolje razumijemo, čuvamo i promičemo kako u hrvatskom društvu ne bi bio obezvrijeden.

U homiliji biskup je na temelju nedjeljnih liturgijskih čitanja progovorio o proroku kao čovjeku posebne Božje blizine; nositelju i ostvarivatelju njegove Riječi te osjetljivom za život u skladu s Božjim naumom.

Istaknuo je da je Isus u punom smislu prorok jer nije obdaren Božjom riječju kao drugi proroci, nego jest Božja Riječ. On nastupa s božanskom moći i svojom ljubavlju na križu ostvara Božji naum o čovjeku i puninu njegova života. Biskup je podsjetio kako suvremeni čovjek nastoji znanstvenim putem pristupati životu, ali ljudsko biće nije stvarnost koju je znanstvenik smislio ili proizveo, nego ju je zatekao i zbog toga svojom metodom ne može dohvatiti iskone i dubinu. Utvrđio je da je Bog izvor života te da je polazište vjere hranjene molitvom put kojim se može doseguti otajstvena razina života te da bi vjera i znanost s obzirom na život trebale jedna drugoj komplementarno pomagati kako bi bile na tragu njegove cjelovitosti. Istaknuo je da je Bog onaj prema kojemu treba mjeriti i oblikovati svoj pristup čovjeku te da isključivo znanstveni pristup, povezan s ljudskim pravima i slobođadama koje često ne računaju s etičkom

dimenzijom, može dovesti do stavova protivnih životu čemu smo svjedoci u najnovijim raspravama o abortusu. Oslanjujući se na nedjeljno evangelje rekao je da je čovjek biće ranjeno zlom, da ga Zli s obzirom na život neprestano napastuje, da ga je Isus pobijedio te da se s Isusom valja boriti kako bi ljudski život kao Božji dar bio u svojoj nedjeljivosti poštivan od naravnog začeća do prirodne smrti. Zahvalio je svima, a osobito članovima Molitvene zajednice "S Marijom za život", što su i svojim sinoćnjim molitvenim bdijenjem u Katedrali tražili snagu za takav pristup da bi ga što bolje svjedočili u svojoj svakodnevici.

Biskup se potom osvrnuo na drugo današnje čitanje, ulomak iz Poslanice sv. Pavla Korinćanima, u kojem apostol govori o djevičanstvu i braku te se može učiniti da ih on suprotstavlja i daje prvenstvo beženstvu. Naglasio je da vrijednost djevičanstva nije u beženstvu, nego u posvemašnjoj darovanosti i posvećenosti Kraljevstvu Nebeskom te da se ta ista posvemašnja darovanost može ostvarivati i u kršćanskom braku kojeg sv. Pavao u Poslanici Efežanima povezuje s Crkvom i naziva velikim otajstvom.

Dr. sc. Marija Mihaljević, ravnateljica Gradskog muzeja u Novoj Gradiški

Čežnja u mojim nutrinama može se utažiti jedino u onome tko me stvori

Dr. sc. Marija Mihaljević, ravnateljica Gradskog muzeja u Novoj Gradiški, vjernica je otkad zna za sebe. Rođena je 1963. u malom zaseoku Antonići-Otinovci kraj Kupresa u Republici Bosni i Hercegovini. Osnovnu školu i gimnaziju završila je u Kupresu, a studij povijesti i arheologije 1989. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U istoј je ustanovi 2013. i doktorirala na području pravopisne arheologije.

Udana je za liječnika internista Jozu Mihaljevića, zaposlenog u Općoj bolnici Nova Gradiška. Imaju kćer Vlatku koja je pred završetkom studija prava u Zagrebu. Svoj radni vijek započela je kao profesorica povijesti u osnovnoj školi u Adžamovcima te Vrbovi i Cerniku.

Dar s neba

* Kakve je dojmove na Vas ostavilo prvo radno mjesto?

– To radno mjesto otvorilo mi je slike slavonkoga krajolika i lepeze ljudi; kolega i učenika, koji su na mene ostavili duboke impresije. U mojim nutrinama oživjeli su priče moje prognane obitelji i bližnjih koji su nakon Drugog svjetskoga rata naišli na velika i otvorena srca mnogih Slavonaca što su im pružili hranu i utočište te utjehu i snagu da nastave sa životom iako su ostali bez svega pa i roditelja. Ta probudena sjećanja i ukazana mi toplina ljudi Slavonije zauvijek su me odredile i podarile mi novu domovinu. Danas nekih radnih kolega iz tih škola više nema, ali u meni je još uvijek neizbrisivi trag njihove osobnosti i dobrote. Mogu reći da u meni žive i ne umiru nikad.

* Kada je započeo Vaš rad u Muzeju?

– U Gradskom muzeju Nova Gradiška počela sam raditi od 1997. kao arheolog. Posao arheologa u muzeju bio mi je dar s neba jer je utažio moju želju za istraživanjem kulture i populacija koje su obitavale na ovim prostorima zapadne Slavonije, ali šire.

* Tko je posebno utjecao na Vaš vjerski odgoj i na koji način ste primali prve spoznaje o vjeri?

– U pogledu mog vjerskog odrastanja, ponajviše dugujem svojim roditeljima koji su molili i živjeli s potpunim predanjem života i svih nedača Bogu. Svjedočanstvo vjere, uz roditelje, pružila mi je i Crkva, druga mati. Pokojni vlč. Dominik Stojanović svojim primjerom javnoga svjedočenja vjere te neumornim zalaganjem za mlade, usadio je u meni duboke i neugasive korijene

Vjera se djelima živi

* Mora li i danas vjernik, posebno ako je kao Vi na javnoj funkciji, paziti da možda ne ističe previše svoje vjersko opredjeljenje?

– Svijet i svjetovne strukture imaju druga pravila. Iako baštinimo naslijede kršćanske civilizacije, svijet je neumoljiv; ne biraju se sredstva, samo su bitni interesi. Stoga se vjera živi djelima, a to učim svakodnevno i ne posustajem. U svom poslu i javnom djelovanju jasno sam određena kao vjernica i pripadnica Katoličke Crkve i time se ponosim.

* Povijest hrvatskog naroda duboko je vezana uz Katoličku Crkvu. Koji su najvažniji predmeti koji o tome svjedoče, a čuvaju se u Vašoj ustanovi?

– Povezanost hrvatskoga naroda s Katoličkom Crkvom potvrđena je savezom s papom u vremenima hrvatskoga ranog srednjovjekovlja; to nam je bio zalog da jedino uz Crkvu možemo ustajati u ljubavi prema životu i domovini. U muzeju posjedujmo nekolicinu predmeta te tiskano arhivsko gradivo koju ne bih ovom prilikom izdvajala. U tom smislu, kao posebno značajno, navodim arheološko istraživanje 2014. godine pri čemu su otkriveni ostatci romaničko-gotičke crkve na kojima je kasnije podignuta grobljanska kapelica Svih svetih na novogradiškom groblju. Ostatci crkve, kao i povijesni izvori (iz 13. st.), dokaz su stoljetne ukorijenjenosti hrvatskoga puka na ovim prostorima u Katoličku Crkvu i Boga s kojim mogu započinjati i završavati sve na ovom svijetu.

* Kako živite svoj vjerski život?

– Vjerski život živim njegujući obitelj, radeći pošteno i odano na poslu te nastojim širiti ozračje uvažavanja na radnom mjestu i imati sluha za ljude koji su u potrebi. Svakodnevno utjecanje Bogu, mise, pobožnosti, molitve, čitanje, osama i post su kojim uspjevam ostati na izvoru života i u Bogu. Potrebno mi je više vremena za potpuniji mir u skladu s duhom.

MILOSRDNE SESTRE SVETOGA KRIŽA U LIPIKU

Božja dobrota nema granica

Plše: Ljiljana Marić • Snimio: Duško Mirković i Marko Barčan

Redovnička zajednica Milosrdnih sestra Svetoga Križa osnovana je u Švicarskoj. U Altdorfu 17. listopada 1844. kapucin Teodozije Florentini daje prvim kandidaticama redovnička odijela i nova imena. Prima ih u treći red sv. Franje i naziva ih Sestre Sv. Križa. One istoga dana polaze u Menzingen gdje otvaraju djevojačku školu. Iduće godine u družbu ulazi s. Marija Terezija Scherer koja će 1857. postati prva generalna poglavarica ove redovničke zajednice. Nakon što je položila prve redovničke zavjete 27. listopada 1845., počinje raditi kao učiteljica u školi u Galgenenu.

Utemeljiteljica s. Marija Terezija Scherer

Nakon pet godina o. Teodozije poziva ju da preuzme vodenje novoosnovanog ubožišta i škole u Näfelsu, a dvije godine kasnije o. Teodozije osniva bolnicu u gradu Chur u čije je vodstvo također povjeren o. Mariji Tereziji. Sljedeće godine bolesnici i sestre sele u novosagrađenu bolnicu Križ kojom je postavljen temelj njezi bolesnika. Otvaraju se zavodi za gluhotnjeme, slaboumne i druge potrebnike, a u Menzingenu je uz školu osnovan i tečaj za učiteljice. Budući da je mali novicijat u Menzingenu postao pretijesan, javila se potreba da se podigne posebna kuća matica.

Između Brunnena i Schwyz, na obronku brežuljka pokraj sela Ingenbohl, dizao se stari Niggov dvor kojeg je o. Teodozije kupio 3. rujna 1855. godine. To je bio početak nove kuće matice. Iduće godine churski biskup priznao je kupljeni dvorac za kuću maticu Milosrdnih sestara Sv. Križa, potvrdio njihova pravila i označio njihovu dvo-

struku zadaću - poučavanje u školi te njegu siromaha i bolesnika. Time je službeno započela djelovati ova redovnička zajednica.

Djelovanje sestara počelo se brzo širiti i izvan granica. Za života s. Marije Terezije, koja je umrla 1888. godine, osnovano je pet provincija; u Češkoj, Gornjoj Austriji, Slavoniji, Štajerskoj i Moravskoj. Družba je tada brojila 1658 sestara u 434 podružnice.

I poslije smrti majke Terezije Kongregacija se širila, a broj članova rastao ne samo u Srednjoj i Istočnoj Europi, nego i u Indiji, SAD-u, Kini i Taiwanu, a posljednjih tridesetak godina i u Brazilu, Burundiju i Ugandi.

Sestre prvo dolaze u Pakrac

Na današnje područje naše Biskupije sestre dolaze 1898. i to u Pakrac, odnosno u tadašnjem gradsku bolnicu gdje djeluju do 1960. godine. U župu Lipik, gdje i danas djeluju, dolaze 1947. godine, a iste godine počinju djelovati i u župi Pakrac. U lipičkom lječilištu sestre djeluju od 1959. do 1977. godine. Nažalost, Domovinski rat 1991. godine prekinuo je pastoralno djelovanje sestara u župi Pakrac, ali sestra Jelka Ileš iz Lipika i dalje odlazi u pakračku župu gdje vodi crkveni zbor.

– Naša redovnička zajednica i nadalje želi djelovati u duhu karizme našeg utemeljitelja, a to je da ulijevamo život nade i da život današnjeg čovjeka oplemenimo duhovnim sadržajima. U tom smislu u lipičkoj župi vodimo kateheze propriješnicima i

njihovim roditeljima u suradnji sa župnikom. Imamo i redovitu liturgijsku pripravu u radu s djecom i crkvenim pjevačima. U župi djeluju dva zbara, dječji i odrasli. U tom apostolatu je i naša sakristanska služba od početaka našeg djelovanja u župi, a istu službu obavljamo i u kapeli lipičkog lječilišta - objasnila je sestra Mirela Straub, predstojnica lipičkog samostana.

Terezijin krug

Sestre su u lipičkoj, ali i u nekim okolnim župama, aktivne u promicanju **Terezijinog kruža**. Riječ je mjesecnim susretima na kojima se okupljaju štovatelji blažene Marije Terezije Scherer. Oni, po uzoru na ovu veliku ženu kršćanske djelotvorne ljubavi, traže i pronađe odgovore na potrebe ljudi u svojoj sredini, napose putem animiranja *Hodočasničkog dana* s misnim slavljem i *Oratorijskim Sv. Križa* te kroz različite oblike karitativne djelatnosti. – Već petu godinu mjesecni susreti Terezijinog kruža djeluju na pet lokacija. Osim u Lipiku, susreti se održavaju u Pakracu, Dobrovcu i Gaju, a povremeno idemo i u župu Čaglić. Na tim smo susretima naslonjeni na moto naše bl. Marije Terezije *Božja dobrota nema granica* i tu dobrotu želimo širiti na druge kako bi je i oni dalje širili. Zajednički razmišljamo o Božjoj riječi i molimo se, okupljaju se odrasle osobe. Isto tako, volonterski držimo kateheze u Boravku za starije osobe svake srijede. Teme su jačanje vjere, oprštanje, živiljenje zajedništva i pomaganje bližnjima - kaže sestra Mirela koja vodi Terezijin kruž i kateheze za starije.

Teško stradanje u Domovinskom ratu

Samostan u Lipiku tijekom rata je teško stradao kao i dio kronike koja se nalazila u njemu. – Sva sreća da se podrum nije vidio izvana pa kad su neprijatelji zauzeli ovaj dio Lipika, nisu pronašli sestre koje su se s nekolincim vjernika nalazile tamo. Jedan je ušao u kuću i s hodnika zavikao da u samostanu nema nikoga. Dragi Bog i blažena sestra Urlika, čija se slika nalazila u hodniku, spasili su sestre i sve one koji su se s njima nalazili u podrumu. Nakon toga, sestre su napustile samostan jer je bio u ruševnom stanju te se ponovno vratile 1993. godine kada je obnovljen. Naš povratak puno je značio zupljanima i od početka smo djelovali u katehizaciji; u školi i u župi – ističe s. Mirela

Briga za starije

Sestra Jelka Ileš, unatoč dobi od 82 godine, još uvijek je vitalna i s radošću jednom tjednom obilazi starije i nemoće koje se nalaze u dva doma za stare i nemoće u Lipiku. Isti tako, sestre ne zaboravljaju ni osobe koje se nalaze u lipičkom lječilištu. -Tu se nalaze bolesnici iz raznih krajeva Hrvatske. Oni nas uvijek jako lijepo prime i puno im znači naš posjet u njihovo usamljenosti. Rado nas primaju i naši usamljeni stariji župljeni koje obilazimo po kućama, a koji žive u našoj blizini. U samostanu molimo za lipičke obitelji koje znamo i koje ne znamo, a posebno za naše susjede s kojima smo u jako dobrom odnosima i čiju situaciju dobro poznajemo. Također molimo za naše dobročinitelje koji nas uvijek nečim iznenade. S druge strane, uvijek smo spremne pomoći onima koji su u potrebi i podijeliti ono što imamo. Nastojimo prepoznati potrebe obitelji s više djece i njima pomoći. To

je djelovanje samozatajno, ali nas čini jako zadovoljnima - poručuje predstojnica Mirela Štraub koja je radila kao vjeroučiteljica u školi te vodila zborove u svim župama u kojima je službovala što sada čini i u Lipiku.

Potreba vremena je volja Božja

S. Mirela dodaje da su sve sestre u lipičkom samostanu u mirovini kao i ona. S. Božislava Tomašević u samostanu je zadužena za kuhanje, a s. Romualda Radelić sakristanka je u župi. - Naša kuća je otvorena svima, a kada god je neka redovnica u lipičkom lječilištu bez obzira iz koje redovničke zajednice, uvijek nam navrati. Svaka sestra ima svoje zaduženje, a svoje zajedništvo nastojimo živjeti poticanim našim utemeljiteljima. Moto oca Teodozija *Potreba vremena je volja Božja* drži i nas danas. Sestre su ovdje u Lipiku već 67 godina i mnogi nam Lipičani svjedoče da su uz nas naučili živjeti i da se s nama osjećaju sigurnije - kaže s. Mirela Štraub.

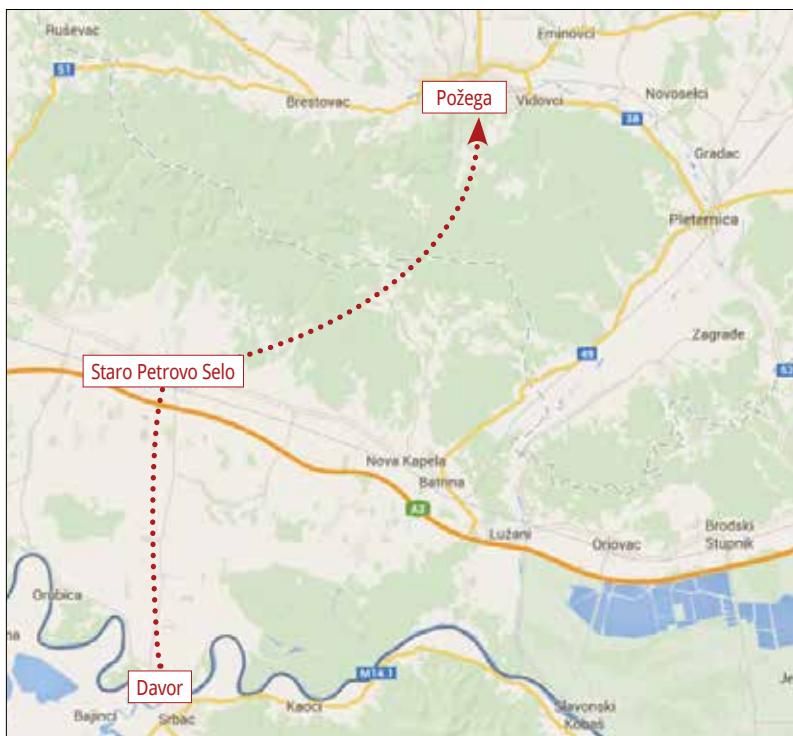
Radila sam u bolnici, ali za Božić nisam morala dolaziti

Sestra Romualda Radelić ove godine napunit će 50 godina redovništva i 75 godina života. - Bog me pozvao i ja sam mu se odazvala te sa 17 godina ušla u samostan. Tek poslije uvidjela sam da u samostanu nalazim svoj mir, radost i sreću. Prije mene u Franjevačku redovničku zajednicu otišao je i moj stariji brat koji je sada u samostanu u Cerniku, ali to nije bio ni najmanji razlog zašto sam i ja otišla. Ono što mi je najljepše u samostanu je zajednička molitva, a onda i rekreacija koja nas sve opusti. Bez obzira na poteškoće i bolesti, u dubini duše uvijek osjećam mir i radost - svjedoči s. Romualda koja je 30 godina radila na Klinici za uho, grlo i nos u bolnici na Šalati, a nakon mirovine prvo bila u Đakovu i Vukovaru dok je u Lipiku zadnje dvije godine.

Prisjeća se da sestre koje su radile na Šalati nisu morale doći na posao na Božić osim ako je bila neka hitna operacija. - Budući da smo mi u bolnici i stanovale, i imale svoju kapelu, kada je bio Božić, djelatnici od kojih je većina bila u partiji, a s kojima smo radile, dolazili su kod nas u kapelu kako bi nam čestitali i s nama se podružili. Mi smo za tu prigodu uvijek ispekle puno kolača kako bi ih sve počastile - prisjeća se s. Romualda.

SEDMANAESTI KRIŽNI PUT MLADIH POŽEŠKE BISKUPIJE

Pod geslom »Samo je Bog dostatan« mladi će propješaći 45 kilometara

Ovogodišnji XVII. križni put mladih Požeške biskupije održat će se 14. i 15. ožujka na relaciji Davor - Staro Petrovo Selo - Požega. Geslo pod kojim će mladi propješaći 45 kilometara u dva dana geslo je sv. Terezije Avilske *Samo je Bog dostatan*. Na taj način mladi će se, kako je objasnio povjerenik za pastoral mladih

Požeške biskupije vlč. Ivan Certić, pridružiti Godini sv. Terezije Avilske u Požeškoj biskupiji koja je proglašena povodom 500. obljetnice njezina rođenja.

Trasa puta jednim dijelom ide asfaltiranim cestom, a drugim neASFALTIRANIM putovima. Mladi koji odluče sudjelovati oba dana ne mogu biti mlađi od uzrasta 1. razreda srednje škole. Krizmanici se mogu priključiti drugoga dana i od velike je važnosti s njima poslati voditelja. Svi sudionici obvezni su ponijeti vreću za spavanje i podmetač jer se noći u skromnim uvjetima školskih prostora. Potrebno je osigurati zaštitu od kiše, rezervnu odjeću, više pari čarapa, dobre cipele za hod i papuče za ulazak u školske prostorije. Križni put se neće odgoditi zbog lošeg vremena.

Kotizacija po osobi za sudjelovanje je 20 kn, a ukoliko iz jedne obitelji ide više sudionika, tada plaća samo jedna osoba. Zbog što bolje organizacije puta mole se voditelji da svoje sudionike prijave najkasnije do 7. ožujka. (H. T.)

PROGRAM KRIŽNOG puta započinje okupljanjem u **subotu 14. ožujka** u 8.00 sati ispred crkve Blažene Djevice Marije Kraljice i Sv. Jurja u Davoru. Završetak je puta prvog dana u Starom Petrovom Selu. Nakon misnog slavlja u župnoj crkvi u 18.00 sati bit će priređen duhovno-molitveni program, a potom slijedi noćenje u osnovnoj školi.

U nedjelju 15. ožujka, procesija kreće u 7.30 sati prema Požegi gdje će završiti svetom misom koju će u 18.00 sati predvoditi požeški biskup mons. Antun Škvorčević.

Bdijenje mladih za život u požeškoj Katedrali

Život je ono najljepše što nam je Bog mogao podariti

U subotu, 31. siječnja, večer uoči Dana života koji se slavi prve nedjelje u veljači, u požeškoj Katedrali održano je molitveno bdijenje studenata i mladih na kojem se molilo i zahvaljivalo za dar života. Na bdijenju, pod vodstvom župnog vikara katedralne Župe sv. Terezije Avilske Marija Večerića i đakona Krunoslava Siroglavića, sudjelovali su i članovi požeške Molitvene zajednice „S Marijom za život“ čije je poslanje moliti za očuvanje ljudskog života te svećenički aspiranti iz požeškog Kolegija kojima je to ujedno

bila i prilika za zahvalu Bogu na primljenom svećeničkom pozivu.

Na klanjanju pred Presvetim mladi su u molitvu utkali svoju zahvalnost što mogu kročiti ovim svjetom te širiti ljubav, poštovanje i radost. Izrazili su uvjerenje da je svatko od njih dužan brinuti se za pravo na život najslabijih, posebice onih tek začetnih kojima društvo sebičnosti i užitka nerijetko ne omogućuje pojavu na ovom svijetu. Utvrđili su da nam je upućen poziv ne samo cijeniti svoje živote i težiti prema ostvarenju svojih idealova, nego

i biti otvorenima za nejake i slabe te im pomoći da i oni ostvare svoj životni cilj. Posvjedočili su da je život najljepše što nam je Bog mogao podariti s čime je povezana prilika kročiti svijetom koji je On stvorio, biti njegovim dijelom te svojim životom obogaćivati druge. Pjevanje i sviranje predvodio je VIS Put, Istina i Život. Duboka međusobna povezanost ostvarena u molitvi mogla se osjetiti i nakon klanjanja jer su brojni mladi ostali još dugo u noć zajedno te pjesmom slavili i hvalili Gospodina.

Mladi u Požegi molili protiv trgovine ljudima

Tijekom devetodnevne pripreme za spomendan bl. Alojzija Stepinca i Gospe Lurdske, 7. veljače svetu misu u požeškoj Katedrali predvodio je o. Dražen Marija Vargašević, karmelićanin.

Nakon svete mise mladima je održao katehezu. Potom je slijedilo klanjanje u sklopu kojega su mladi na poticaj pape Franje i biskupa Antuna Škvorčevića, u predvečerje spomendana sv. Josipe Bakhite i Međunarodnog dana molitve protiv trgovine ljudima koji se obilježava 8. veljače, molili za sve žrtve trgovine ljudima. Prema podatcima Međunarodne organizacije rada (ILO) i Ureda UN-a za droge i kriminal (UNODC) u svijetu je oko 21 milijun žrtava, od čega više od polovice (60%) čine žene i maloljetne osobe. Svake godine oko 2,5 milijuna ljudi postanu nove žrtve što je papu Franju potaknulo da pozove na molitvu protiv takve vrste kriminala. Okupljeni su molili Božje milosrdje za svaki dio svijeta gdje se događaju spomenuta zlodjela i provodi navedeni kriminal. Nakon euharistijskog klanjanja mladi su ostali u međusobnom druženju dijeleći radost zajedništva koje su u molitvi iskusili. (I. I.)

Korizmeni dar u Godini sv. Terezije Avilske

U karitativnu akciju uključena i školska djeca

Caritas Požeške biskupije priključio se pozivu biskupa dr. Antun Škvorčevića upućenom župnim pastoralnim vijećnicima na arhiđakonatskim susretima: „Svaki korizmeni petak dan je žrtve i pokore, na što nas podsjeća i obveza nemrsa. Neka s time bude povezano i naše nastojanje oko suosjećajnog odnosa prema braći u nevolji na Isusov način. Karitativna skupina u svakom župnom pastoralnom vijeću organizirat će tijekom korizme, napose petkom posjete bolesnima, siromašnima, osamljenima, kojima će posvjedočiti svoju ljudsku blizinu, toplinu srca, posvetiti vrijeme i tako ih ispuniti utjehom i nadom. To je sastavni dio naše korizmene karitativne akcije pod nazivom „Podijelimo kruh s gladnjima“, u kojoj ćemo svakog petka na pobožnosti križnoga puta prikupljati i novčane milodare za ljude u nevolji, samce, starije osobe, najpogođeniji sloj

ljudi u našem društvu, među kojima su još uvijek i prognanici bez socijalnog statusa u naselju Kovačevac kao i djeci iz obitelji koje im ne mogu pokriti školsku prehranu.“

Caritas stoga u ovu akciju želi uključiti i školsku djecu, osobito prvočršćenike i krizmenike te je poslao svim župnim uređima kutijice u koje će tijekom korizme prikupljati novčani dar za siromašne. I ove godine na Veliki četvrtak župnici će, a jednako tako i djeca, tako prikupljeni novac predati u našoj Katedrali za prinos darova na Misi posvete ulja. Pri tom ne smijemo zaboraviti Isusovu riječ „Ne živi čovjek samo o kruhu“, svjesni da naša trajna blizina i poštovanje prema ljudima u nevolji pokatkad za njih više znači nego li materijalni dar što smo im pružili, te da smo i mi onoliko nahranjeni i ispunjeni u svom srcu, koliko smo otkinuli od sebe i darovali drugima.

Svi koji se žele uključiti u ovu korizmenu akciju i pomoći ljudima u potrebi mogu svoje priloge uplatiti na žiro račun Caritasa Požeške biskupije HR4223860021130011296 ili osobno donijeti u sjedište Biskupijskog Caritasa, Vukovarska 7, Požega.

Caritasovi volonteri u Vidovcima izrađuju nakit

Sredstvima od prodaje nakita obradovat će potrebite za Uskrs

Volonteri župnog Caritasa u Vidovcima svoje ove godišnje aktivnosti započeli su već u siječnju organiziranjem kreativnih radionica što će nastaviti i tijekom korizme. Ove godine volonteri su se odlučili za izradu ukoscica i broševa od tkanine te vunenih pilića i cvjetića od tla kojima će ukrasiti uskrsne aranžmane. - Nena Mladjen, teta naše volonterk Marije Polanc, koja živi u Njemačkoj predložila nam je da izrađujemo nakit te nam pokazala načine izrade. Naime, uvijek nastojimo napraviti nešto novo jer smo vidjeli da se takve stvari najbolje prodaju - objašnjava Željka Pijević, voditeljica vidovačkog Caritasa.

Marija Polanc nam je rekla kako ih izrada ovakve vrste nakita i ukrasa gotovo ništa i ne košta. - Teta nam je donijela dio materijala; tilova raznih boja, a mi smo od kuće donijeli različite tkanine i dugmad te uz njenu pomoć naučili izrađivati nakit - objašnjava Marija.

Željka Pijević dodaje da će se tijekom korizme osim ovih ukrasa prodavati i kolači, a od prikupljenog novca kupit će se potrepštine za kućanstvo kojima će obradovati najpotrebitije u župi. Caritasovi volonteri su za Svjetski dan bolesnika obišli i 25 teže bolesnih osoba koje su vezane uz krevet ili kuću te ih darivali ljubavlju, pažnjom i malim darom.

U Požegi pokrenuta akcija „Kruh naš svagdanji“

Siromašnima doniramo kruh i mlijeko

Caritas Požeške biskupije pokrenuo je akciju pod nazivom „Kruh naš svagdanji“ kako bi siromašnim obiteljima i samcima pomogao donirajući kruh i mlijeko. Požeški biskup Antun Škvorčević u pratnji ravnatelja Biskupijskog Caritasa Gorana Lukića susreo se 13. siječnja u prostorima Kolegija s predstavnicima tridesetak obitelji kojima se svakodnevno osigurava kruh i mlijeko. Pozdravio je korisnike i izrazio zadovoljstvo što im Caritas može pružiti spomenuto pomoć. Istaknuo je da je Požeška biskupija nakon određenih propitivanja došla do zaključka da u Požegi ne bi bilo prikladno otvoriti pučku kuhinju jer smatra dostačnjim da osobe slabijih materijalnih mogućnosti

same prirede obrok. Istaknuo je da Središnja biskupijska kuhinja u suradnji s Caritasom svakodnevno pripravlja sedamdesetak obroka te ih raznosi samcima i bolesnicima koji ne mogu sami napraviti jelo te da je akcija podjele kruha i mlijeka svojevrsna nadopuna toga nastojanja. Zahvalio je Caritasovim djelatnicima i nazočnim korisnicima na suradnji u pomaganju potrebitih, ali i na poštivanju ljudskog dostojanstva. Izrazio je očekivanje da će dobrí ljudi pružiti potporu navedenim karitativnim projektima.

Svi koji se žele uključiti u akciju mogu dostaviti novčani prilog na račun Caritasa Požeške biskupije HR852340009110549856.

Biskup posjetio požešku obitelj nastradalu u požaru

Biskup Antun Škvorčević, u pratnji ravnatelja Biskupijskog Caritasa Gorana Lukića te župnika požeške Župe Duha Svetoga fra Milana Krište, posjetio je 17. siječnja obitelj Prispilović u požeškom naselju Seoci. Obitelj s petnaestero djece prije nekoliko dana nastradala je u požaru koji je izbio na dimnjaku u dječjoj sobi, ali se, nasreću, nije proširio na strop i tavan, nego je zahvatio samo neke dijelove namještaja. Domaćini su biskupu prikazali stanje nakon toga događaja. Biskup se u razgovoru napose zanimalo za djecu i mogućnosti vršenja školskih obveza u kućnim uvjetima. Istaknuo je da će Biskupijski

Caritas zajedno s Caritasom Župe Duha Svetoga nastojati i dalje pratiti obitelj u njezinim osnovnim materijalnim potrebama. Obitelj je uključena i u projekt „Kruh naš svagdanji“ te svakodnevno od Biskupijskog Caritasa dobiva kruh i mlijeko. Biskup je spomenuo da ostaje otvoreno pitanje boljih stambenih uvjeta te pomoći djeci kako bi se cijelovito razvijala u svojim mogućnostima te se sposobila za samostalan život i dala doprinos boljem obiteljskom standardu. Budući da je nedavno pokraj kuće obitelji Prispilović prošao javni vodovod, Biskupijski Caritas preuzeo je troškove njegova uvođenja u kuću. (I. I.)

Ivan, 14-mjesečni sin obitelji Kadliček iz Novske, rođen je s otvorenim trbušnim zidom

Nismo gubili nadu u Boga da će sve izvesti na dobro

Piše i snimila: Višnja Mikić

i koja i danas moli za našeg Ivana. To je dr. Ivančica Škarić - objašnjava Vesna.

U razgovor se uključuje i tata Slavko: „Ivan je iz bolnice stigao kući sa sondom u nosu. Bilo nas je strah, priznajem, jer je opasno tako hraniti dijete, ali Vesna i ja smo pod nadzorom vježbali i svladali tehniku hranjenja. Uspjeli smo i kasnije smo se riješili sonde.“

Duhovna utjeha

- Iako je Ivan kršten u bolnici, kad je došao kući i malo ojačao, krstili smo ga (kao nadopunu) u našoj župnoj crkvi sv. Luke Evandelistu. Pogodite je li došla i kuma? - pita nas Slavko. - Bila je na krštenju, evo je i na fotografiji. I dalje brine o svom kumčetu i za njega moli. Zahvalni smo vlc. Milanu Vidakoviću, našem župniku, koji je bio uz nas i snažio nas. U lijepoj uspomeni ostat će nam i tadašnji kapelan, vlc. Josip Homjak koji je uvijek znao naći riječ utjehe i razgovarati s nama. Hvala svima koji su bili uz nas, a posebno dragom Bogu koji nas nije napustio ni u najtežim trenutcima - kaže neizmjerno zahvalni otac.

- U cijeloj toj situaciji, kad nismo znali kako će sve završiti, srela sam majčinu strinu. Predložila mi je da platimo misu na čast svetom Ivanu Apostolu, 27. prosinca. Učinili smo tako i naš Ivan je samo nekoliko dana poslije mise počeo samostalno disati, inače je imao tubus u ustima. Zahvaljujući zagovoru svetog Ivana, svog nebeskog zaštitnika, samostalno je prodisao - kaže Vesna.

Zahvalni Bogu za milosti

Obitelj Kadliček zahvalna je Bogu za sve milosti koje su, unatoč patnjama i strahovima, primili. Redovito mole na blagdane, a i uvečer, tko kako stigne zbog obveza, ali molitvu ne zanemaruju. Rado hodočaste u Mariju Bistrlicu i Medugorje u koje Vesna želi poći i ovog proljeća. Posebno rado odlaze na Žalosni petak u župnu crkvu u Jasenovac, na Dan obnove čišćenja pamćenja i spomena mučenika. Mole Gospu Jasenovačku da zagrli malog Ivana i izmoli mu potpuno zdravlje. Dijete svakih 6 mjeseci vode na ultrazvuk srca i magnetsku rezonancu, a sigurni su da će se za dobre nalaze, uz Gospu Jasenovačku i svetog Ivana, svakako pobrinuti i sam Isus te ih svojim svjetлом obasjati i dati im onaj mir koji samo Bog daje.

Svaki roditelj neizmjerno voli svoje dijete; od rođenja, ali i kad to dijete odraste, dobije vlastitu djecu, odabere svoj životni put pa i kad živi dalje od roditeljskog doma. Roditeljska ljubav nikad ne prestaje. Bije nad djetetom, moli za njega, uči ga, savjetuje. Uglavnom je to uvijek tako kad su djeca zdrava, prste od igre i nestasluka, ali i od obveza koje donosi škola, a kasnije i život.

Medutim, ako dijete nije najzdravije ili je osjetljivo, često je kod liječnika ili, ne daj Bože, u bolnici, onda roditelji svu brigu i pažnju podrede takvom djetetu, uz njega su danonoćno, strepe. Dobro je kad takvi roditelji i obitelji snagu nalaze u vjeri i sve predaju u ruke Bogu. Kad on nosi našu brigu, sve je lakše.

Sve je išlo glatko

Želimo vas pobliže upoznati s obitelji Slavka i Vesne Kadliček iz Novske. Riječ je o mladoj i dragoj katoličkoj obitelji. Slavko radi s bratom Dubravkom u zajedničkoj autolimarskoj i lakirerskoj radionici. Vesna je također zaposlena ovdje na knjigovodstvenim poslovima.

Prije 14 godina Kadličekovima se rodila kćerka Anamaria, danas odlična učenica, rukometićica, košarkašica, pleše u mažori timu, a i sama vježba mlađe mažoretkinje. Priprema se za sakrament svete potvrde,

čitač je u župi, pjevala je i u zboru, a do nedavno je bila i članica „Bisera Očeva milosrđa“ koje vode časne sestre u župi. Sada, kao osmašica, ima više obveza pa sve ne stiže, ali redovita je, kao i cijela obitelj, na svetim misama. Nakon osnovne škole željela bi se školovati za dentalnog tehničara.

Dvanaestogodišnji Matej učenik je 6. razreda, ministrant, voli ići na ministrantske susrete, igrati nogomet, a danas se intenzivnije bavi i košarkom, no ne preskače vjeronauk ni misu.

Sve je u obitelji Kadliček teklo „glatko“, dok na putu nije bila treća beba, danas 14-mjesečni ljubimac svih, maleni Ivan.

Šok u trećoj trudnoći

- Odlazila sam na redovite ultrazvučne pregledе kao svaka trudnica i radovala se se prije. Međutim, u 19. mjesecu trudnoće, nalaz je pokazao da se bebi nije zatvorio trbušni zid. Bili smo šokirani, uplašeni, nismo ni znali o čemu se radi. Nismo ni oduštajali. Sve smo predali Bogu; molili i nadali se - priča nam hrabra majka Vesna.

Liječnici su ih bodrili, govorili im kako trebaju biti jaki. Vesna ni tada, uostalom kao nijednom od kada je u braku sa Slavkom, nije razmušljala o pobačaju. Bog je darovatelj života i svatko je urezan u njegov dlan. Ivan je rođen u bolnici Sveti Duh u Zagrebu i to prerano; u 31. tjednu trudnoće, s otvorenim trbušnim zidom. Imao je i krvarenje u glavi. Nakon poroda na Svetom Duhu, lječen je dalje u Klaićevoj bolnici gdje je proveo ukupno 74 dana. Bio je u inkubatoru i oko 50 dana na respiratoru.

Sav je bio u cjevčicama

- Ja sam ga prvi puta uzela u ruke i privinula k sebi kad je bio star mjesec i pol. Bio je sav u cjevčicama. Iako smo vjernici i nismo gubili nadu u Boga da će sve izvesti na dobro, Ivana smo u bolnici krstili. Kuma je bila liječnica na odjelu, draga i simpatična žena koja nas je stalno podrila da ne klonemo duhom

SEDMEROČLANA OBITELJI MELITE I ALENA BARIĆA IZ PLETERNICE

»Trudimo se da u našem domu bude prisutan Bog«

Plše i snimila: Vesna Milković

Mnogo rada, skrb o petero male djece, zajednička molitva i redoviti odlasci u crkvu - ovako bi se ukratko mogla opisati svakodnevica pleterničke obitelji Barić, 32-godišnje Melite i 36-godišnjeg Alena. Najstarija od njihove djece je Andelina, učenica 6. razreda; Leonardo pohađa 4. razred; Viktoria je prvoškolka; Anastasia je rođena prije šest, a Bernard prije pet godina.

Djece nikad dovoljno

- U braku smo dvanaest godina i u tom vremenu uspjeli smo zajedno nekamo otici samo tri puta. Previše je obveza, ali nije mi žao - rekla je Melita. Rođena je u susjednim Kadanovcima i prije nego što se udala radila je u videoteci, odnosno u jednoj trgovini. Uz petero djece, kaže, vremena za posao u nekoj firmi sada nema. Alen je završio elektrotehniku, no u struci nikada nije radio, a ni neće. - Neobično jest, ali iako sam elektrotehničar, cijeli sam život proveo uz šank. Dok sam studirao, tijekom praznika radio sam u kafićima. Tada se dobro zaradivalo pa sam i nakon diplome ostao u ugostiteljstvu, a prije pet godina otvorio sam vlastiti kafić. Trenutno nema zarade kao nekada ali prekasno je za povratak u struku, sve sam zaboravio - objasnio je Alen.

Kada su stupali u brak, Melita i Alen nisu planirali toliko djece pa su gradeći kuću, kažu, u njoj predvidjeli dvije dječje sobe. - Željeli smo djecu, ali ne u tako kratkom vremenu, no sad ih ne bih dala ni za što. Umjesto planirane dvije sobe, oni su 'zaposjeli' cijelu kuću - šaljivo je rekla Melita i potom dodala: - Jednom davno jedna mi je žena rekla izreku "Čaša i djece nikad dovoljno". Pitala sam ju što to točno znači i ona mi je objasnila otprilike ovako: kod čaša, uvijek se neka razbijie i treba ih imati puno u kući; a djeca, i ona odu od kuće pa ako imaš samo jedno, brzo ostaneš sam i jako ti nedostaje. Stvarno je tako. Ako jedno dijete ode k mojima u Kadanovce, odmah gledam gdje su drugi, nedostaje mi.

Zajednički odlasci u crkvu i svakodnevna molitva

Iako je obitelj brojna, a djeca još relativno mala, u kući Barićevih vlada red i dobra organizacija. Alen priznaje kako je to uglavnom Melitina zasluga jer on veći dio dana provede u kafiću. - Moje je da se brinem da obitelj ima sredstava za život, a ona u kući sve organizira po svom - rekao je Alen. - Dok su bili manji, priznajem, nije uvijek bilo lako, ali sada je jednostavnije. Naucili smo ih odmalena na određeni ritual i oni se toga drže; ustajanje, spremanje, doručak, odlazak starijih u školu, ručak je u 12 sati i u taj se termin i tata mora 'uklopiti'... Djeca su poslušna, a ovi stariji mi sada već puno pomognu - dodala je Melita.

Jedan od obaveznih 'rituala' u obitelji Barić jest i zajednička molitva, odnosno odlazak u crkvu nedjeljom i blagdanom. Zajedno su i na zornicama, na devetnici Gospa od Suza... Zajedno mole i kod kuće. Melita je pjevala u crkvi, a sada tu tradiciju nastavljuju Andelina i Viktoria. Leonardo je ministrant. - Nije to ništa neobično jer i suprug i ja potjećemo iz vjerničkih obitelji pa se trudimo da i u našem domu Bog bude prisutan. Djecu podučavamo kako je vjera važna u svačijem životu. Leonardo je odmalena želio biti ministrant, ali je imao tremu u crkvi. Onda ga je prijatelj Luka Babić potaknuo i ohrabrio. On navečer započinje molitvu naglas, a mi ga slijedimo - objasnila je Melita. - Obično molimo "Laku noć, Isuse", "Andele čuvare mili" pa "Očenaš", sve me molitve mama naučila - rekao je Leonardo.

- Ja pjevam u zboru od drugog razreda, a kad odрастem, nastaviti će pjevati i u velikom zboru - dodala je Andelina. U obitelji Barić posebno svečano se slave Božić i Uskrs. Melita i Alen odlaze i u Voćin na susrete obitelji s brojnom djecom, a želja im je da, kad djeca porastu, za-

jedno podu i u Mariju Bistricu. I što za kraj reći mladima koji tek trebaju stvoriti skladnu obitelj? Kada je vrijeme za brak? Treba li imati brojnu djecu ili ne? - Djeca su veliko bogatstvo i nikada nismo požalili što ih imamo petero. Međutim, mene osobno smeta što su svima u našem društvu puna usta demografije, a nitko zapravo ništa ne čini da pomogne mladim parovima koji se odluče imati više djece - rekao je Alen. - Nema pravila oko toga kada je vrijeme za brak i djecu, to je individualno. A za skladan brak važni su ljubav i razumijevanje te mnogo razgovora kako bi se riješili problemi na koje nailazimo u životu. Naravno, važan je i zajednički život u vjeri, svakodnevna molitva; ja bez toga ne bih mogla - zaključila je Melita.

Bit korizme nije u odričanju od komadića čokolade

Za nadolazeći Uskrs Barići se posebno pripremaju. Tijekom korizme srijedom i petkom se posti, a svaki dan zajedno se moli krunica. - Petkom i inače postimo, a u korizmene dane i srijedom. Krunicu molimo, ovisno o tome u kojoj su smjeni djeca u školi, poslijepodne ili kasno navečer. Ugasimo svjetla, upalimo svjeću i molimo. Hoće li se netko nečega u korizmi odreći, to svatko odlučuje za sebe. Osobno smatram da bit korizme nije u tome da se odrekнемo, na primjer, komadića čokolade. Važnije je nešto učiniti u duhovnom smislu. Tako djeca novce ubacuju u kasicu pa za Uskrs daju onome kome je potrebno - objasnila je Melita.

Pekarski obrt obitelji Kajzogaj u Kutjevu

Ponosni smo na našu sunarodnjakinju, blaženu Majku Terezu

Piše: Ljiljana Marić • Snimio: Duško Mirković

U Kutjevu već šest godina posluje pekara albanske katoličke obitelji Kajzogaj. Najstariji član obitelji, 66-godišnji Engjell Kajzogaj, predstavio nam je svoju obitelj koju čine njegova supruga, sin Arben, snaha te troje unučadi. Prije dolaska u Kutjevo, živjeli su u Zagrebu, Rijeci i u Dalmaciji.

Obiteljska tradicija

- Rođen sam na Kosovu i tamo sam boravio sve do odlaska u JNA. Najveći dio vojnog roka, godinu i pol dana, odslužio sam upravo u Požegi. Sada, pod stare dane, opet sam se vratio u ovaj kraj. Što se tiče pekarskog obrta, on je tradicija u mojoj obitelji. Njime se bavio moj pradjet, djed i otac, pa ja, a sada je posao nastavio i sin. Nadam se da će isto raditi i netko od unuka, a ako ne, opet dobro - priča Engjell Kajzogaj koji je zbog ekonomskih razloga 1968. godine, nakon odsluženja vojnog roka, napustio svoje rodno Kosovo.

Svoju prvu pekarsku radnju u Hrvatskoj otvorio je u Trogiru, a nakon toga se preselio na Brač pa na Orebic. Slijedili su Rijeka i Zagreb.

- Drago mi je što smo došli u Kutjevo, posebno zbog unuka. Ovdje nam je dobro i sve nam je blizu. Hvala Bogu, svi su nas lijepo prihvatali. Imamo pekaru i trgovinu i zasada posao dobro ide. Pekarski posao je zahtijevan i specifičan, ali netko i to mora raditi. Radi se od 18 sati navečer pa do šest ujutro, ali tako sam naučio od malih nogu. Prije osam godina, sin Arben preuzeo je poslove. Sada ima obrt za proizvodnju i trgovinu Riki. U pekari osim sina radi i snaha, ukupno imamo sedmoro zaposle-

nih. Najviše me smeta što se u Hrvatskoj dopušta rad trgovina i pekara nedjeljom i blagdanima - objasnio je Kajzogaj koji posebno pazi i na vjerski odgoj svoje obitelji što je potvrđio i kutjevački župnik Marijan Đukić.

Živjeti u Božjoj volji

Osim sina s kojim živi, ima još tri kćeri koje žive u katoličkim brakovima i s Božjim blagoslovom. Engjell, koji ima desetero unučadi, svjedoči da ga je vjerskim istinama u obitelji prvo poučio otac, a on je isto nastavio činiti u svojoj obitelji. -

- Učio nas je da živimo u Božjoj volji, da među nama uvijek vlada razumijevanje, da poštujemo jedni druge pa i one koji su drugačiji od nas, da budemo vrijedni i živimo od svoga rada, da se ne svadamo. Govorio je da se samo držimo Božjih zapovijedi i da ćemo tada biti sigurni od grijeha. U selu gdje smo živjeli većina stanovnika bili su katolici. Bilo je i nešto muslimana, ali svi smo živjeli u skladnim odnosima. Mi smo njima čestitali njihove vjerske blagdane, a oni nama naše. Albanci su jedan narod, ali imaju više vjera. Uz Albance katolike i muslimane ima i pravoslavaca. Svi se međusobno poštujemo bez obzira na vjersku opredijeljenost. Vrijeme i prilike učinile su svoje kada je u pitanju različita vjeroispovijest našeg naroda. Naime, kada je došlo do crkvenog raskola 1054. godine, crta razgraničenja išla je preko naše države - ističe Kajzogaj.

Zahvala svećenicima

U selu su imali katoličku crkvu, ali u školi su učitelji nastojali djecu odgajati kao ateiste. - Učitelji su nas čak i tukli zbog toga što smo išli u crkvu. Međutim, mi se nismo željeli odreći svoje tradicije i vjere. Išli smo i na vjerouauk. Župnik nam je bio Hrvat i franjevac, ali je govorio albanski bolje nego

mi. Posebno smo zahvalni našim svećenicima koji su očuvali ne samo našu vjeru, nego i naciju, a to i ide jedno s drugim. Oni su nas učili da volimo, da ne mrzimo, da poštujemo druge i da ih zovemo braće muslimani, braće pravoslavci - poručuje Kajzogaj koji je posebno ponosan na velikog albanskog junaka Skenderbega te još više na blaženu Majku Terezu koja je cijelom svijetu pokazala što znači istinski ljubiti čovjeka bez obzira na naciju, boju kože i vjeru.

- Moram napomenuti da su Albanci imali i papu Klementa XI. Drago nam je što je sadašnji papa Franjo upravo Albaniju izabrao za posjet. Moja kćerka koja živi u Slavonskom Brodu bila je na tom susretu - s ponosom ističe Engjell Kajzogaj.

U obitelji se zajednički moli prije objeda, a inače, zbog specifičnog radnog vremena, svatko moli za sebe. Obitelj se posebno moli sv. Nikoli jer je on zaštitnik njihove rodne župe na Kosovu. Tu tradiciju obitelj prenosi na svoja pokoljenja. Kad se nađe vremena, odlaze i na hodočašća, a posebno su im draga marijanska svetišta. Dok su živjeli na Orebicu, često su odlazili u Međugorje, a kada su živjeli u Rijeci, pješice su odlazili Majci Božjoj Trsatskoj.

ŽUPA SV. PETRA APOSTOLA U ČAĐAVICI

Župljanji rado hodočaste Gospi Voćinskoj

Piše: Višnja Mikić • Snimile: V. Mikić i T. Peček

Prema popisu župa Zagrebačke biskupije iz 1334. godine, Čađavica je pripadala Vaškanskom arhidiakonatu. Kada se ovo područje počelo pastoralno dijeliti, osnovana je župa Sopje u čijem su sastavu sadašnje župe Čađavica, Crnac i Podravsko Moslavina. Kasnije su Turci okupirali ove krajeve i uspostavili svoje naselje i u Čađavici. Sva je dotadašnja dokumentacija Čađavice uništena, ali su, prema riječima župnika Valentina Halića i prema starim zapisima, opravданa mišljenja da je župa, kao samostalna crkvena ustanova, postojala i prije dolaska Turaka.

Zašto Čađavica?
Kuće su ovdje nekad bile drvene pa kronike bilježe više požara. Najveći zabilježen dogodio se na Markovo, 25. travnja 1874. u komori Bare Horvat, stare udovice, a zbog neopreznosti krvnara Stjepana Pavokovića koji je tu stanovao. U kratkom vremenu požar se proširio i izgorjelo je četrdesetak kuća. Ta nesreća, bilježi župna spomenica, dirnula je „vrlo blagog srca preuzvišenog gospodina Gustava Hillepranda sl. baruna Prandau“ (velikog dobročinitelja onog vremena) koji je sam došao vidjeti strašnu nesreću i „pogorelcima“ odmah dao besplatni zajam od 8000 forinti tražeći da mu vrate kad bude prodavana hrastovina iz općinske šume. Izabran je i odbor za pomoć stradalima u požaru, a skupljana im je pomoć i u drugim krajevima. Nakon godinu dana, stradalnici se „okučiše“. Zbog brojnih požara i zgarišta vjerljatno je nastalo ime Čađavica.

Župljana sve manje

Župa Čađavica u sastavu je Slatinskog dekanata i Slavonsko-podravskog arhidiakonata Požeške biskupije. Ima sedam filijala: Zvonimirovac (s kapelom sv. Roka i Majke Božje Trsatske), Šašovo, Starin, Vraneševci, Donje Bazije, Čađavički Lug i Ilmin Dvor. Broji oko 1400 vjernika. Prošle godine bilo je sedmero rođene i krštene djece te 17 pravopričesnika. Župnik je vjenčao tri para. Nažalost, umrlih je bilo preko 40. Župnik Valentin Halić u Čađavici je 44 godine. Dočekao nas je s iskrenošću, otvorenošću i ljubaznošću pravog pastira i domaćina.

– Puno toga se promijenilo tijekom svih ovih godina. Župa je, bez obzira na broj vjernika, prilično aktivna. Ima desetak ministranata, a srednjoškolci su redoviti čitači na nedjeljnim svetim misama. Crkveni zbor lijepo pjeva, a vježba ih Tomislav Peček, vjeroučitelj iz Nove Bukovice. Desna ruka je i Bogoljuba Jaković, koja puno pomaze u župi. Za vrijeme moga službovanja ovdje, oko 1100 mladih otišlo je iz župe zbog školovanja ili posla i sve ih je manje. Pokopao sam oko 2000 duša, a nije ih se rodilo ni 1000. Uostalom, dijelimo sudbinu mnogih naših sela – kaže župnik Halić.

Redovito se hodočasti

Kako smo čuli, 2008. godine uz pomoć države uređena je crkva, njezino krovište i župni dvor. Aktivno je župno ekonomsko

vijeće u kojem je i načelnik općine Mirko Župnik Valentin Halić Rončević. Župa i općina kvalitetno surađuju iz čega proizlaze i zajedničke aktivnosti, pogotovo održavanje i uređenje okoliša. Čim smo ušli u crkvu, vidjeli smo da je i unutra sve uredno. Župljanke raspoređene u 23 grupe subotom spremaju crkvu.

Župnik nam je spomenuo i Ivicu Sučića, rodom iz Čađavice, koji je prikupljaо stare napjeve. Sveti Petar, zaštitnik župe, ovdje ima svoju pjesmu. Marija Kenjerić, župljanka, svoje pjesme objavljuje u kalendaru „Danica“. Vjernici rado hodočaste. Dok su ranije više odlazili u Mariju Bistrigu i na Trsat, zadnjih godina redoviti su u voćinskom svetištu Majke Božje.

Ima aktivnosti, ima volje i želje, samo bi trebalo zaustaviti odlazak mlađih. Župnik nam je rekao kako vjernici misle da bi trebalo unaprijediti poljoprivredu i organizirati redovit i siguran otkup poljoprivrednih proizvoda pa bi se lakše bavili proizvodnjom i zadržali mlađe na selu. Bila bi to sigurnost, ali i opstanak sela, kažu.

Ukorak s liturgijskim vremenom

LITURGIJSKA GODINA B
Piše: Josip Krpeljević

PRVA KORIZMENA NEDJELJA

U starozavjetnom čitanju iz prve biblijske knjige (Postanak) slušamo kako Bog sklapa savez s Noom i njegovim sinovima koji će kasnije u Kristu biti sklopljen s cijelim ljudskim rodom. Bog je vjeran svojem obećanju i neće dopustiti propast čovjeka. Psalm 25 nas poziva da hođimo Božjim stazama. Sv. Terezija Avilska također nas uči »kraljevskom putu», jedinom putu koji vodi u nebo. Mnogo puteva vodi u vječni propast; samo jedan put vodi u vječni život – Krist Gospodin. U novozavjetnoj poslanici apostolski prvak Petar podsjeća kršćane da je savez koji je po Kristu sklopljen s čovječanstvom koначni savez jer je krštenjem milost spasenja darovana

svakome, a ne samo nekolicini kao u Noino vrijeme. U evandeoskom ulomku susrećemo Isusa kako nadvlada kušnje kojima je izložen u pustinji i započinje javno djelovanje, navještajući radosnu vijest (evangelje) spasenja. Na početku korizmenog hoda usvojimo poticajne riječi Sv. Terezije Avilske: »Za početnike je važno da se u molitvi započnu odvajati od svake vrste zadovoljstva i uđu na put isključivo s odlučnošću da pomognu Kristu nositi križ poput dobrih vitezova, da žele služiti svoga kralja bez plaće budući da je njihova plaća sigurna. Trebamo usredotočiti oči na istinsko i vječno kraljevstvo koje nastojimo steći«. ■

DRUGA KORIZMENA NEDJELJA

I ove je nedjelje starozavjetno čitanje iz knjige Postanaka i jedno je od najljepših i najpotresnijih biblijskih tekstova uopće – Izakovo žrtvovanje. Slušamo kako Bog stavlja Abrahama na kušnju tražeći da mu žrtvuje toliko žudenog sina Izaka. Abraham bespogovorno izvršava Božji nalog, a Bog obilno nagrađuje njegovu vjernost obećavši mu vječni blagoslov i nebrojeno potomstvo. Abrahamova žrtva na brdu Morija pralik je Kristove smrti na Golgoti koja rada novi narod Božjih otkupljenika. Psalm 116 veliča žrtvu i dragocjenu smrt pobožnika, a sv. Terezija Avilska kliče: »Blagslovljene bile kušnje koje su čak ovdje u ovom životu tako preobilno nagrađene«. Za novozavjetno čitanje imamo poznati ulomak Poslanice Rimljana. U njemu nas apostol Pavao podsjeća na razmjere ljubavi Boga Oca koji radi nas nije poštadio ni vlastitog Sina, Krista Gospodina, našeg trajnog zagovornika. Evangelje donosi Markov opis Isusova preobraženja na gori. Promatramo kako se Isus preobrazio pred učenicima u nazočnosti Mojsija i Ilike, dvojice velikana Starog zavjeta i čujemo Očev glas koji potvrđuje Isusovo božansko sinovstvo. »U meni se«, piše sv. Terezija, »počela razvijati puno veća ljubav i povjerenje u Gospodina kad sam shvatila da s Njim mogu bez prestanka razgovarati. Spoznala sam da je čovjek premda je i Bog. Mogu razgovarati s njim kao s prijateljem«. ■

TREĆA KORIZMENA NEDJELJA

Ove nedjelje za starozavjetno čitanje imamo ulomak iz druge biblijske knjige (Izlazak). U njemu slušamo kako Bog na gori Sinaju Mojsiju daje Zakon sadržan u Deset zapovijedi prema kojemu se izraelski narod treba ravnnati u svom životu. Kao baštinici tradicije i obećanja Starog saveza, mi kršćani preuzimamo ovaj dekalog za naš kršćanski život. Riječ je o Zakonu koji je savršen zato što je Božji kako govor i današnji pripjevni psalam. U ulomku iz Prve poslanici Korinćanima, što ga slušamo u drugom čitanju, apostol Pavao ističe kako protivno svim ljudskim očekivanjima, Mesija Isus Krist ne preuzima zemaljsku vlast, nego, naprotiv, umire

poput zločinca. Time se obznanjuje logika Božjega djelovanja, najčešće suprotna ljudskim očekivanjima. U poznatom ulomku iz Ivanova evangelija slušamo kako Isus izgoni trgovce iz jeruzalemskog hrama i navještuje svoju smrt i uskrnsnuće, no učenici još nisu sposobni shvatiti značenje njegovih riječi. I nama danas teško je razumjeti, a još teže prihvatiti vlastitu smrt. Neka nas ponovno pouči Sv. Terezija Avilska, naučiteljica Crkve: »Neznatan strah od smrti, koje sam se uvijek bojala, ostao je i dalje. Sada mi smrt izgleda kao najlakša stvar za svakoga tko služi Bogu jer se u jednom trenu duša nade oslobođena ovog zatvora i privredena u mir«. ■

CETVRTA KORIZMENA NEDJELJA

U prvom čitanju iz Druge knjige ljetopisa slušamo kako izraelski narod skreće s Božnjeg puta i prepušta se oholosti, okrutnosti i idolatriji prezirući Božje pozive na obraćenje. Za kaznu Bog dopušta da ih poganski kralj Nabukodonozor vojno porazi i odvede u babilonsko ropstvo. No Božja srdžba ne priječi ostvarenje obećanja; po perzijskom kralju Kiru Bog враћa Izraelce u obećanu im zemlju. Bolno iskustvo njihova ropstva, ali i nada u povratak, opjevano je u ovonedjeljnom pripjevnom psalmu. U Poslanici Efežanima apostol Pavao podsjeća kršćane efeške Crkve da su spašeni milošću opominjući ih da se ne pouzdaju u svoja djela i zasluge, već u milost Božju koju im je darovao Krist. U evandeoskom ulomku susrećemo Isusa u

noćnom razgovoru s Nikodemom. Bog je nekoć davno u pustinji izlječio nevjerni izraelski narod po znaku mjedene zmije koju je izradio Mojsije. Sada, u punini vremena, po novom Mojsiju - Sinu svom Isusu Kristu daje nam novi znak konačnog spasenja ljudskog roda, a to je križ. Sv. Terezija Avilska ove nas korizme potiče: »Započnite s odlučnošću da slijedite put križa i ne prijeđujte utjehu budući da je Gospodin sâm upozorio na ovaj put savršenosti rekavši: 'Uzmi svoj križ i slijedi me'. On je naš uzor; tko god slijedi njegove savjete jedino zato da bi Njemu udovoljio, nema se čega bojati«. Također zaključuje: »Uistinu je prekrasno promatrati kako Gospodin isprepliće patnje s užicima; to je ravan put kojim su išla Njegova vlastita stopala«. ■

SV. JOSIP, ZARUČNIK BDM

U prvom čitanju iz Druge knjige o Samuelu slušamo kako je Bog po proroku Natana obećao kralju Davidu potomka (Mesiju) koji će uspostaviti vječno Božje kraljevstvo. Prorokovo ime Natan na hebrejskom znači »Bog daje«. Doista, Bog Davidu daje obećanje koje se ispunilo u Kristu Gospodinu. Josip iz Nazareta, također Davidov potomak, ugradio je svoj život na sasvim poseban način u ostvarenje toga obećanja. O tom Božjem obećanju govorи i 89. psalam koji se danas naviješta kao i novozavjetno čitanje iz Poslanice Rimljana. Za evandeoski ulomak možemo birati Matejev opis Isusova rođenja ili Lukin izvještaj o hodočašću dvanaestogodišnjeg dječaka Isusa u Jeruzalem. U oba tu ulomka snažno se naglašava važnost Josipove uloge u Marijinu i Isusovu životu. Sv. Terezija Avilska gajila je osobitu pobožnost prema sv. Josipu. Njemu se žarko molila za ozdravljenje od teške bolesti koja je opasno ugrozila njegov mladi život. Svoje čudesno ozdravljenje pripisala je Josipovu zagovoru. Prvi obnovljeni karmel u Avili posvetila je sv. Josipu, a tako i mnoge druge koje je utemeljila. Ona nam, dakle, može biti pravi uzor kako častiti sv. Josipa i kako prepoznati njegovu ulogu u životu današnje Crkve koja se suočava s dosad nevidenom krizom obiteljskog života. ■

PETA KORIZMENA NEDJELJA

U starozavjetnom čitanju slušamo proroka Jeremiju kako naviješta novi Savez koji će Bog sklopiti sa svojim narodom i koji će biti urezan u samo čovjekovo srce. Konačno ispunjenje toga saveza bit će u Kristu, no prije toga ljudsko se srce mora očistiti od grijeha kako nas uči Davidov pokornički 51. psalam. U novozavjetnoj Poslanici Hebrejima slušamo kako Isus Krist sinovskom poslušnošću prihvata i podnosi muku i smrt omogućujući time svima koji ga poznaju i kreću za njim da postanu dionici spasenja. U novom ulomku Ivanova evandela susrećemo Isusa kako ponovno naviješta svoju muku i smrt. Govori o sjemenu koje treba umrijeti da bi donijelo plod. Glas s neba potvrđuje da je on Sin Božji. Sv. Terezija Avilska nas poziva da Kristu, Sinu Božjem, poput nje služimo nepodijeljena srca, potpuno i bezgranično. Svoje mistično iskustvo probadanja srca (transverberacija) ovako je opisala: »Vidjela sam anđela kako dolazi od Božjeg prijestolja sa zlatnim užarenim kopljem i kako njime probada moje srce. Od tog sam trenutka u duši očutjela najveću ljubav za Boga«. ■

NAVJEŠTENJE GOSPODINOVO – BLAGOVIJEST

U starozavjetnom čitanju slušamo kako Bog po proroku Izajiji, kralju Ahazu i cijelom domu Davidovu daje znak – djevica će začeti i roditi sina čije će ime biti Emanuel što na hebrejskom znači »s nama Bog«. U toj djevici Crkva prepoznaće Blaženu Djevicu Mariju. Mesijanski 40. psalam i novozavjetni ulomak iz Poslanice Hebrejima govore o Kristovu dolasku i poslanju vršenja Očeve volje – žrtvom na križu pomirit će svijet sa sobom. Lukin evandeoski ulomak opisuje nam svima dobro poznati prizor Marijina navještenja, trenutak utjelovljenja u kojem vječna Očeva Riječ postaje tijelo, sâm trenutak začeća Sina Božjega u djevičanskom krilu Marijinu. Otajstvo utjelovljenja, odnosno Kristovo čovještvo, otajstvo je kojim je duboko bio prožet život Sv. Terezije Avilske. Razmišljajući o tome zapisala je: »Krist sada nema tijela osim tvoga. Nema ruke, nema noge na zemlji, osim tvojih. Tvoje su oči one kroz koje On milosno gleda na ovaj svijet. Tvoje su noge one kojima On korača da čini dobro. Tvoje su ruke one kojima On blagoslivlja čitav svijet. Tvoje ruke, tvoje noge, tvoje oči; ti si Njegovo tijelo. Krist sada na zemlji nema tijela osim tvoga.« ■

NEDJELJA MUKE GOSPODNE – CVJETNICA

U starozavjetnom čitanju prorok Izajia naviješta poslušnog slugu Božjeg u kojem mi kršćani prepoznajemo Krista Gospodina. Psalm 22 (Bože moj, zašto si me ostavio) čovjekov je vapaj za Božjom blizinom. U novozavjetnoj poslanici apostol Pavao govori o Kristovoj poslušnosti, poniznosti i spremnosti da, iako je Sin, postane sluga kako bi nama omogućio da postanemo djeca Božja. Bog nagrađuje njegovu poslušnost proslavljajući ga. Ove se liturgijske godine (godina B) na Cvjetnicu svećano naviješta Muka Gospodina našega Isusa Krista po Marku. Ovo najstarije evanđelje donosi nam prikaz posljednjih dana Isusova zemaljskog života; od slavljenja Pashe s učenicima do smrti na križu i polaganja u grob. Razmišljajući o vlastitoj smrti sv. Terezija Avilska piše: »Bit će velika stvar u smrtnom času vidjeti da će nam suditi Onaj kojeg smo ljubili iznad svega. To neće biti poput odlaska u stranu zemlju, nego u svoju vlastitu jer je to zemlja Onoga kojega ljubimo toliko puno i koji nas ljubi«. U mističnom zanosu također kliče: »O smrti, smrti, ne znam tko se boji tebe budući da život leži u tebi!«. ■

Zajedništvo • GLASILO POŽEŠKE BISKUPIJE

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Biskupski ordinarijat, Požega

GLAVNI UREDNIK: Ivica Žuljević

UREDNIČKI KOLEGIJ: Ivica Žuljević, Ljiljana Marić, Pavle Primorac, Višnja Mikić

LEKTOR: Romana Thür • GRAFIČKA PRIPREMA: Tomislav Košćak

TISAK: Denona, Zagreb • ISSN: 1846-4047

ADRESA UREDNIŠTVA: Trg Svetog Trojstva 18, 34000 Požega
Tel. 034-290-300; fax 034-274-295 • e-mail: pbzajednistvo@gmail.com

Josip Kunkera (1914. - 1983.); svećenik, arheolog, povjesničar, muzikolog i etnograf

Gdje god je službovao, ostavio je snažan trag u sjećanjima ljudi i u pisanoj riječi

Piše: Goran Đurđević

Prije sto jednu godinu (1914.), dok se Europa dijelila u Velikom (Prvom svjetskom) ratu, u Novalji na otoku Pagu rodio se dječak Josip Benedikt Kunkera, od oca Antuna i majke Lucije.

Završio je pučku školu u Novalji, a potom i Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju u Zagrebu.

Nakon mature započeo je studij teologije na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu koji je završio u roku (iako je zbog slabog zdravlja otpušten sa studija pa je četvrtu godinu završio naknadno). Za svećenika je zaređen 1938. g. u krčkoj katedrali. Sljedeće je tri godine ostao u Staroj Novalji gdje je službovao kao svećenik.

Bolovao od tuberkuloze

U rujnu 1941. godine, zbog otpora talijanskim okupacijskim vlastima, napušta Novalju i odlazi u kontinentalnu Hrvatsku gdje provodi ostatak života izuzev vremena koje provodi kao duhovnik jedne bolnice u Srbiji. Spomenute 1941. bio je kapelan u Sunji, a kao župnik službovao je u Prelošcici i Gušću sve do 1947. kada dolazi u Požeštinu. Župnik je u Bučju od 1947. do 1949. godine, a sljedeće dvije godine provodi u zatvoru Stara Gradiška zbog navodnih napada na novu vlast. Nakon izlaska iz zatvora 1951.

godine, postaje kapelan župniku Augustinu Kralju u Novoj Kapeli. Budući da je bio krvnog zdravlja, neko je vrijeme proveo na liječenju u Nišu gdje je i bio duhovnik bolnice kod sestara Svetoga Križa.

Zbog bolesti je umirovljen 1962. godine. Kako bi se shvatila težina njegove bolesti, treba naglasiti da je bolovao od tuberkuloze i funkcionalira mu je samo petina pluća. Umirovljeničke dane proživio je u Ruševu nedaleko Čaglića, a često je posjećivao rodnu Novalju ili odlazio na ispomoć župniku Adamu Kovačevu u Košku. Preminuo je na blagdan sv. Nikole 1983., a pokopan je na mjesnom groblju u Novalji.

Marljivi skupljač

Josip Kunkera istaknuo se kao marljivi skupljač različitih artefakata počevši od prapovijesnih kamenih ostataka preko rimskih novčića i spomenika pa do nematerijalne baštine u vidu narodnih običaja i pjesama. Skupio je veliku zbirku kamenih predmeta iz prapovijesti koji su svjedočanstvo o bogatom životu u Požeškoj kotlini toga vremena. U ovoj se zbirci ističu fosili, različiti ostaci oruđa i oružja, religijski predmeti i pojedine skulpturice koje prikazuju ljude i životinje. Zbirku je poklonio Dijecezanskom muzeju u Velikoj i tom je prigodom sastavio *Vodič kroz velički lithicum* (1982.) u kojem je katalogizirao svoje nalaze. Naime, već se 1965. godine, kao mladić, javio knjigom *Sesvetački toranj* u kojoj je pisao o crkvi u Požeškim Sesvetama. Nažalost, ova knjiga, kao i mnoge druge koje je Kunkera napisao, ostala je samo u rukopisu ili je izdana u malom broju primjeraka.

Sličnu sudbinu doživljava i etnografsko djelo *Ruševačkom pjesmom kroz život* u kojem je skupio oko 5000 pjesama iz ruševačkog kraja. Dvije najznačajnije knjige posvećene su arheologiji. Prva je duža studija nazvana *Religija ruševačkog kraja* (1970.) u kojoj daje pregled religije u Ruševu i okolicu od prapovijesti do svoga vremena, a druga, *Svetinje kamenog doba u srednjoj Slavoniji* (1979.), publicira dio njegove zbirke analizirajući kameno doba od Našica preko Čaglića do Pleternice i Kapele.

Prva stoljeća kršćanstva

Kunkera nije ostao samo na lokalnim temama Požeštine, nego je svoje interese širio i dalje u prostornom smislu interesirajući se za povijest Slavonije, ali i za povijest rodne Novalje i Paga. Tako nastaju knjige *Ranokršćanski život u Vinkovcima* (1972.), *Novalja kroz 30 stoljeća* (1982.), *Kristina iz Caske - Cissae prvoga stoljeća* (1979.), *Monogram X iz Caske: Kristina prva naša kršćanka iz prvog vijeka poslije Krista* (1977.), *Novaljska biskupija na otoku Pagu: od 4. do 7. vijeka* (1977.). Sami naslovi upućuju na njegov interes prema prvim stoljećima kršćanstva na području Panonije i Dalmacije kao i na interes prema antičkoj povijesti koji se manifestira skupljanjem zbirke od stotinjak rimskih novčića, danas čuvanih u Novalji, u muzeju Stomorića, koji je sam osnovao i uredio.

Ipak, njegovo najvrjednije djelo koje ostaje izazov povjesničarima i arheolozima, višesveščani su dnevniči nazvani *Brdom i dolom*. U njima je bilježilo svoje arheološke nalaze i sam kontekst nalaza, analize i rekognosciranja terena koja je vršio. Dnevniči nisu objavljeni kao samostalna publikacija, nego ih je citirao u svojim ostalim djelima. Vrijednost i značenje dnevnika izuzetno je važno, naime, Josip Kunkera još je 60-tih godina upozorio na rimsko nalazište - seosko imanje (villa rustica) u Imrijevcima. Sondažna istraživanja izvršena su tek tridesetak godina kasnije pod vodstvom Dubravke Sokač Štimac i potvrđila su navedeno nalazište. Ovo je samo jedan od primjera koliko arheoloških podataka ima u Kunkerinim dnevnicima.

Ostaje dojam da je u Požeštini, nažalost, ostao zaboravljen (djelomično je revitaliziran simpozijem i izložbom) dok u Novalji jedna ulica nosi njegovo ime. Životni i svećenički put bio mu je osebujan i često praćen različitim bolestima, no gdje god je službovao, ostavio je snažan trag u sjećanjima ljudi i u pisanoj riječi. Jedan je od rijetkih Hrvata i svećenika dobitnika Svetosavske nagrade u Kraljevini Jugoslaviji.

Krštenja u obiteljima s brojnom djecom

Na blagdan Svetе obitelji u Davoru kršteno troje djece

Na blagdan Svetе obitelji, 28. prosinca, biskup Antun Škvorčević pohodio je rodnu župu Davor, predvodio euharistijsko slavlje u župnoj crkvi Marije Kraljice i sv. Jurja te krstio Mariju, peto dijete Marijana i Nataše Mihić; Majdu, prvo dijete Andrije i Nikoline Butumović i Teu, prvo dijete Saše i Dajane Pišonić. Pozdravnu riječ uputio mu je župnik Goran Kovačević. Uvodeći u euharistijsko slavlje biskup je Davorcima rekao kako se s njima duboko raduje što je Bog utjelovljenjem svoga Sina posvjedočio da nismo sami na našem putu, da računa s nama te daje konačni smisao našem postojanju. Rekao je da slavimo blagdan Sv. obitelji koji nas u okviru božićnog otajstva podsjeća da je Sin Božji postao čovjekom u jednoj ljudskoj obitelji i tako je posvetio. Istaknuo je znakovitost krštenja djece na ovaj blagdan, pozdravio njihove roditelje, a napose obitelj Mihić i njihovo

peto dijete. Dodao je da su svojim opredjeljenjima za život razlogom velike nadje za hrvatsku budućnost te im čestitao i zahvalio za to svjedočanstvo.

Biskup je u homiliji, između ostalog, progovorio o naravi braka kao zajedništva muškarca i žene po Božjem naumu, o ljubavi koja to zajedništvo čini plodnim te brak porodom postaje obitelj čiji se odnosi proširuju na djedove i bake te rodbinu. Rekao je da se ovdje radi o Božjim dubokim zakonitostima i ako ih se čovjek odrekne, na neki način odrekao se samoga sebe i svoga dostojanstva.

Dodao je da je međusobno povjerenje u braku i obitelji ključ po kojem se te Božje ustanove ostvaruju kao posebno dragocjen okvir ljudskog postojanja i smisla, a da one imaju posebnu čvrstinu kad njihovi članovi žive abrahamovsko povjerenje u Boga i u Isusa Krista te na taj način bivaju dionicima snage njegove ljubavi koja je na križu

pobjedila svaku granicu i nemoć pa i samu smrt. Brak uronjen u takvo ozračje vjere nije prepušten silama razdora i ima čvrstinu koju mu daje Bog, naglasio je biskup.

U Novskoj obitelj Veble krstila drugo, a obitelj Marinac šesto dijete

Biskup Antun Škvorčević pohodio je 25. siječnja Župu sv. Luke Evanđelista u Novskoj te predvodio euharistijsko slavlje tijekom kojega je krstio Antu, šesto dijete u obitelji Miroslava i Ane Marinac te Martu, drugo dijete u obitelji Josipa i Stele Veble. Na početku slavlja riječi dobrodošlice biskupu uputio je župnik Milan Vidaković. Biskup je izrazio radost što može biti u Novskoj i to

baš o prigodi krštenje šestog i drugog djeteta. Rekao je kako je to ujedno prigoda da se prisjetimo kako smo se svjedno jednom rodili te da se iznova iznenadimo nad tom činjenicom Božje ljubavi koja nas nije prepustila slučaju, nego s nama i za nas ima svoj naum od početka našeg postojanja. Potaknuo je prisutne da zahvale Bogu na daru života poručujući im da je svako rođenje veliki događaj u Hrvatskoj što ni u kom slučaju nije mala i neznačna stvar. U tom smislu zahvalio je roditeljima Marinac i Veble što su spremno od Boga prihvatali dar života.

Oslanjujući se na naviještena liturgijska čitanja

biskup je pozvao na suradništvo s Bogom koji želi svakoga učiniti sretnim te ukazao na načela evanđelja koja su načela ljubavi i sebedarja za svakoga čovjeka te koja svakom pojedincu omogućuju kvalitetan i ispunjen zajednički život. Osvrnuo se na tvrdnje onih koji kažu da je brak u krizi te istakao da brak ne može biti u krizi, nego je uvijek i temeljno u krizi čovjek, odnosno njegovo opredjeljenje za dobro, ljubav i život na koji poziva Isus Krist. Zaključio je da nitko tko s Bogom računa u svom životu, ne može propasti, nego, iako možda i prolazio kroz teškoće života, na koncu pobijeđuje i ostvaruje smisao svog životnog postojanja.

Biskup je čestitao roditeljima na krštenjem preporođenoj djeci koju su povjerili Isusu Kristu što su svi prisutni prihvatali pljeskom. Ohrabrio ih je za život u nesebičnosti i ljubavi prema sebi i drugima te zazvao Božji blagoslov.

Kršteno troje djece u Jasenovcu

Unedjelju 8. veljače, biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje u župnoj crkvi Uznesenja Marijina i sv. Nikole Biskupa u Jasenovcu te krstio Nikolinu, osmo dijete Nenada i Ksenije Matoš; Verku, peto dijete Ante i Jelene Jurić te Martu, peto dijete Željka i Dubravke Todorić. Pozdravljajući prisutne vjernike, biskup je rekao kako „se raduje svakom ljudskom rođenju jer u svakom novom čovjeku Bog započinje ostvariti svoj naum koji ne ide samo do smrti, nego do vječnosti. Rođenje čovjeka najljepše je što se Hrvatskoj može dogoditi, pred tim činom vrijedi zastati i diviti se te Bogu zahvaljivati na veličini dara novoga života.“ Zahvalio je roditeljima koji su donijeli djecu na krštenje i izrazio im poštovanje zbog njihova opredjeljenja za život.

Temeljem naviještene Božje riječi biskup je u

homiliji spomenuo da je ozdravljenje Petrove punice od groznice u današnjem evanđeoskom prikazu povezano s njezinim nesebičnim služenjem nakon ozdravljenja i da neodoljivo podsjeća da je Isus moćan oslobođiti čovjeka od spona sebičnosti, istinski ga oslobođuti. Biskup je isto primijenio na roditelje koji su donijeli djecu na krštenje te rekao da je i njih na svoj način Isus oslobođio od sebičnosti pa su se, u društvenoj sredini sebičnog uživalačkog mentaliteta protivnoj brojnim rađanjima, opredjelili za osmo i peto dijete. Istaknuo je da samo takvo sebedarje i spremnost na žrtvu ljubavi obogaćuje Hrvatsku istinskom slobodom, pobijeđuje kulturu smrti i gradi budućnost. Zahvalio je supružnicima za to snažno svjedočanstvo života i potaknuo prisutne na radost zbog takvih obitelji u njihovoj sredini pozivajući ih da pomognu moli-

tvom, a ako je potrebno i materijalno, kako nitko ne bi stradavao zato što služi životu.

Ljepota redovništva i u 95. godini života

Napisala i snimila: Ljiljana Marić

Časna sestra Simeona Orlić iz Družbe sestara milosrdnica početkom ove godine u požeškom samostanu napunila je 95 godina života. Iza nje je bogato životno i redovničko iskustvo koje je započelo prije 77 godina. S pouzdanjem u Božju providnost i milosrđe i kroz teška komunistička vremena prolazila je uvjerenja da Bog za sve njezine poteškoće uvijek ima pravi odgovor. A kada se čovjek tako pouzdaje u Providnost, čuda postaju sastavni dio života.

Otat molio za njezino zvanje

Marija se rodila se u Krapju nedaleko Jasenovca 8. siječnja 1920. od majke Ane i oca Andrije koji je po zanimanju bio postolar. Tu je, kod bake koja ju je naučila prvim molitvama, pobožnostima i djetinjem pouzdanju u Boga i Majku Mariju, provela djetinjstvo. U Hrvatskoj Dubici gdje su živjeli roditelji završava četiri razreda osnovne škole, a u Bosanskoj Dubici pohađa Građansku školu trgovackog smjera i polaže malu maturu. Budući da nije dobila obećani posao, upisuje se u Polubansku stručnu školu za djevojke koja je trajala tri godine. Nakon prve godine, 1937. odlazi u Zagreb, u Državnu stručnu učiteljsku školu koja je trajala pet godina.

Tu školu pohađale su i redovnice različitih redova, među njima i neke kandidatice koje je Marija uvijek s radošću i čežnjom promatrala. Nakon završetka prve godine odlučuje postati redovnica. Roditelji, koji su se u međuvremenu s mlađim bratom doselili u Zagreb kako bi je lakše mogli školovati, bili su razočarani njezinom odlukom. - Tata mi je tada rekao: „Idi kamo hoćeš, nama nije pravo.“ U samostan sam trebala ući 13. kolovoza 1938. i ljeto sam provela kod rodbine u Krapju. Tata je za to vrijeme poslao jednoj mojoj teti u Krapje pismo u kojem ju moli da me odgovori od samostana - prisjeća se časna Simeona koju od milja zovu Šimom.

- Ja sam oko 10 sati ušla u kandidaturu. Već oko 11 sati, otac je došao na samostansku portu moleći da me prime. Sestra vratarka mu je savjetovala: „Tatek, idite doma, budu je poslali ako ne bu za nas.“ Vječne zavjete položila sam na Veliku Gospu 1943. godine. Drugoga dana u posjet mi je došao otac i otkrio tajnu svoga srca. Kao vrlo mali ostao je bez roditelja i odgojile su ga sestre milosrdnice. Molio se i u zagovor Gospe stavljao svoju želju - kad se oženi da mu prvo dijete bude kćer, da se zove Marija i da postane milosrdnica. Njegova molitva, skrivena u dubini srca i poznata samo njemu, tad se ostvarila. Otac je otišao sav radostan. Tako je na veličanstven način djelovala milost Božja u mom živanju - priča s. Simeona.

Milicajac za sestru lovio ribu

Sa stečenom diplomom Stručne učiteljske škole s. Simeona dobiva dekret za rad na Preparandiji u Gundulićevu, a uz to je bila i pomoćnica odgojitelji-

ce seminerki - pripravnica za redovnički život. Pred kraj rata sestre su doživjele bombardiranje samostana na uskrsno jutro 1945. godine, a završetak rata donio im je oduzimanje većeg dijela imovine koje su imale u Hrvatskoj te u Bosni i Hercegovini - škola, bolnica, staračkih domova, dječjih vrtića pa čak i samostana. Stoga su mnoge sestre tada ostale bez svega i bile su prisiljene vratiti se u Zagreb u kuću maticu. - Časna majka Angela stala je tada pred 500 okupljenih sestara i zamolila sestre koje mogu i hoće raditi u državnim službama u civilnoj odjeći da idu jer zalihe brašna koje imaju ne bi izdržale više od dva mjeseca. Svakoga mjeseca sada blaženi kardinal Alojzije Stepinac dolazio je u Frankopansku držati pouku sestrama u očuvanju njihova zvanja. Dao im je pismene upute kako da se ponašaju kada dođu komunisti. S obzirom na velik broj sestara i neimaštinu koja je vladala u samostanu, časna majka Angela ukinula je zabranu odlaška sestara kućama i preporučila da mogu posjetiti roditelje ili ostati u eksklastraciji dok ih poglavari ne pozovu natrag što su mnoge i učinile. Tada je velik broj sestara napustio družbu - kaže s. Simeona koja je prva otišla u posjet roditeljima na tjeđan dana. Sat vremena nakon njezina dolaska roditeljima stigla je obavijest da se hitno javi u općinu na razgovor. Predsjednik općine ponudio joj je radno mjesto u školi pod uvjetom da napusti družbu, ali s. Simeona tu je ponudu odbila. Tijekom službe u Ptuju u Sloveniji, ponovno biva pozvana na obvezatni razgovor gdje su joj također ponudili radno mjesto u školi u kojoj je već sve bilo spremno za njezin dolazak. Jedini uvjet bio je, naravno, da napusti družbu kao što su to učinile mnoge sestre iz Slovenije, ali i ovaj put s. Simeona, vjerna svom zvanju, ponudu je odbila. Poslije završetka službe u Ptuju premještena je na tri godine u Zemun gdje je obavljala krojačke poslove.

- Tih godina u Vrbasu u Vojvodini otvorila se bolnica za liječenje oboljelih od tuberkuloze, a budući da je u Srbiji sestrama bilo dopušteno da rade u redovničkom odijelu, počela sam raditi 1961. godine kao voditeljica radne terapije. Nakon 18 godina rada ispunila sam uvjete za mirovinu u koju sam otišla 29. srpnja 1978. godine. Bio je običaj da se tom

prigodom počasti osoblje. Budući da je bio petak, odlučila sam sve počastiti ribom koja je svake srijede iz Subotice dolazila u Vrbas. Međutim, te srijede riba nije došla pa sam našu kuharicu s. Leopoldinu zamolila da ode u Suboticu po nju, ali ni tamo je nije bilo. U bolnici sam se našoj servirki požalila da nigdje ne mogu naći ribu, a ona mi je rekla da ne brinem jer će nazvati supruga milicajca koji je prije nekoliko dana otišao u mirovinu i koji će otići u ribolov na kanal Dunav-Tisa-Dunav. Iako u tom kanalu baš i nije bilo ribe, on je ulovio veliku količinu. Bilo je to pravo Božje čudo kao na Genezaretskom jezeru. U bolnici su napravili fiš-paprikaš kojeg je bilo dovoljno ne samo osoblju, nego smo čak počastile i pacijente, a ostalo je i za ponijeti kući - prisjeća se s. Simeona koja je iste godine 29. studenog stigla u zajednicu od 45 sestara u Požegu.

Požeški samostan bio je tada u derutnom stanju. Iduće godine kada je predstojnica postala s. Lilioze, počinje unutrašnje uređenje, a kada je s. Simona 1982. postala predstojnica, započelo je uređenje fasade za što je isposlovala dio novca i od općine. Zahvaljujući njezinoj upornosti i domišljatosti, uspjela je uvjeriti tadašnje vlasti da u požeškoj bolnici zaposle i prve milosrdnice koje su počele raditi 1984. godine. Punih 36 godina s. Simeona služi Gospodinu u požeškoj zajednici. Šiva, radi u vrtu, kuha, izrađuje ručni rad i bavi se ekonomskim poslovima. Danas služi svojom molitvom prihvatajući sve slabiji vid i sluh. Gospodin joj je podario bistrinu uma i izuzetno pamćenje koje je dokazala i tijekom našeg razgovora.

